Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra kulturních a náboženských studií

Kulturní prostředí Jižní Koreje a České republiky a možnosti transkulturního dialogu

Bakalářská práce

Autor: Eva Pospíchalová
Studijní program: B6107 Humanitní studia
Studijní obor: Transkulturní komunikace
Vedoucí práce: Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

Hradec Králové 2020

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Zadání bakalářské práce

Autor:	**Eva Pospíchalová**
Studium:	P17P0325
Studijní program:	B6107 Humanitní studia
Studijní obor:	Transkulturní komunikace
Název bakalářské práce:	**Kulturní prostředí Jižní Koreje a České republiky a možnosti transkulturního dialogu**
Název bakalářské práce AJ:	Cultural environment of South Korea and Czech Republic and possibilities of transcultural dialogue

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Předkládaná bakalářská práce se bude věnovat kultuře Jižní Koreje. V teoretické části budou představené tradice, historie, náboženství, zvyky, umění, gastronomie, památná místa, ale také písmo nebo místní zajímavosti. Bakalářská práce bude vycházet ze skutečnosti, že povědomí o kultuře Jižní Koreje je v České Republice nízké, a proto v bakalářské práci rovněž budou uvedené výsledky kvantitativního šetření, kdy bude pomocí dotazníku zjištěno, jaké mají Korejci povědomí o České republice a Češi o Jižní Koreji.

AL-KANAWATIOVÁ, Sára, Lucie BIŠKOVÁ, Tereza BOUKALOVÁ, et al. Made in Korea. Praha: Nová vlna, 2018. ISBN 978-80-85845-85-3. ECKERT, Carter J. Dějiny Koreje. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-411-4. JANOŠ, Jiří. Dokonale utajená Korea. Praha: Libri, 1997. ISBN 80-85983-26-5. LÖWENSTEINOVÁ, Miriam. V Koreji se Korejcům nevyhneme. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 978-80-7422-010-4. LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Jaroslav OLŠA (ed.). Han H?ng-su: otec československé koreanistiky: korejský historik ve střední Evropě třicátých a čtyřicátých let 20. století. Praha: Nová vlna, 2013. ISBN 978-80-85845-36-5. MJONG-GIL, Kang. Korigující materiál k pasážím o Koreji v českých textech. Soul: Korejský ústav pro rozvoj vzdělání, 1997. PARK, Jeannie J. Pozdrav z Koreje. Praha: Jan Krigl, 1999. ISBN 80-902045-4-6

Garantující pracoviště:	Katedra kulturních a náboženských studií, Pedagogická fakulta
Vedoucí práce:	Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.
Oponent:	Mgr. Zdenka Sokolíčková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 29.3.2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 23.6.2020

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce panu Mgr. Luďku Jirkovi, Ph.D. za profesionální přístup, ochotu a vstřícnost při vedení této bakalářské práce.

Anotace

POSPÍCHALOVÁ, Eva. Kulturní prostředí Jižní Koreje a České republiky a možnosti transkulturního dialogu. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2020. 60 s. Bakalářská práce.

Předmětem této bakalářské práce je kulturní prostředí Jižní Koreje a České republiky a také možnosti transkulturního dialogu mezi těmito dvěma zeměmi. Práce se věnuje vztahu těchto na první pohled velmi odlišných zemí a představuje potenciál poznání a rozšíření vzájemného povědomí.

Cílem teoretické části práce je prezentovat Jižní Koreu, kulturu této oblasti a dále její spolupráci s Českou republikou. Představena bude historie Koreje, náboženství, zvyky a obyčeje, ale i aspekty moderní doby. Dále se práce věnuje možnostem seznámení se s Jižní Koreou v Čechách, kulturním akcím s korejskou tématikou a studiu koreanistiky a korejského jazyka.

V praktické části je popsán provedený výzkum, který se zabývá povědomím o korejské kultuře v České republice a naopak. Informace byly získány sběrem dat z online dotazníků respondentů z České republiky a Koreje po dobu května a června 2020. Výsledky slouží ke komparaci informací z literatury a tisku s reálným povědomím ve společnosti.

Klíčová slova: Jižní Korea, povědomí, kultura, kulturní zvyklosti, česko-korejské vztahy

Annotation:

POSPÍCHALOVÁ, Eva. Cultural environment of South Korea and Czech Republic and possibilities of transcultural dialogue. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2019. 60 pp. Bachelor Degree Thesis.

The subject of this bachelor thesis is the Cultural environment of South Korea and Czech Republic and possibilities of transcultural dialogue between the two countries. It deals with the relationship of these seemingly very different countries and presents the possibilities of knowledge and awareness.

The aim of the theoretical part of the work is to introduce South Korea, the culture of this area and cooperation with the Czech Republic. The history of Korea, religion, customs and also aspects of modern days will be presented. Furthermore, the work talks about the possibilities of getting acquainted with South Korea in the Czech Republic, cultural events with Korean themes and the possibilities of studying Korean studies and the Korean language.

The practical part describes the research on awareness of Korean culture in the Czech Republic and vice versa. The information was obtained by collecting data from online questionnaires of respondents from the Czech Republic and Korea during May and June 2020. The results are used to compare information from the literature and the press to real awareness in society.

Keywords: South Korea, awareness, culture, cultural customs, Czech-Korean relations

OBSAH

Seznam zkratek 8

Úvod 9

1. Historie Koreje 11

1.1 Korea v minulosti 11

1.2 Korejská republika 11

2. Kultura a náboženství 13

2.1 Státní symboly, tradice a svátky 13

2.2 Vztah k autoritě a mezilidské vztahy 13

2.3 Jazyk a písmo 14

2.4 Moderní kultura 15

2.5 Náboženství 15

3. Vztahy České republiky a Koreje v historii a nyní 17

3.1 Začátky šíření povědomí o korejské kultuře 17

3.2 Vzájemná aktuální spolupráce 18

3.3 Prezentace Jižní Koreje v českých médiích 19

3.4 Jak nazírá na Jižní Koreu česká společnost 20

3.5 Pojetí České republiky v Jižní Koreji 22

4. Možnosti kulturního setkání 25

4.1 Poznávání korejské kultury v České republice 25

4.2 České kulturní dění v Korejské republice 27

5. Česko-korejské vztahy z transkulturní perspektivy 29

6. Popis výzkumu 32

6.1 Popis použité metody 32

6.2 Charakteristika respondentů a průběh šetření 33

7. Výsledky výzkumu 35

7.1 Dotazníkové šetření v České republice 35

7.2 Dotazníkové šetření v Jižní Koreji 44

7.3 Prezentace závěru zkoumání 51

Seznam použité literatury 56

Příloha - Dotazníkové šetření 61

Seznam zkratek

apod. - a podobně

KLDR - Korejská lidově demokratická republika

např. - například

SSSR - Svaz sovětských socialistických republik

UNESCO - Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu

USA - Spojené státy americké

Úvod

Již dlouhou dobu se aktivně zajímám o kulturu Jižní Koreje, konkrétně několik posledních let jako editorka stránky Asianstar.cz, která je nejpopulárnějším česko-slovenským zpravodajským webem nejen o moderní korejské kultuře. Jako studentka oboru Transkulturní komunikace jsem měla možnost strávit dva semestry v Jižní Koreji na Hanshin University ve městě Osan. Zde jsem začala pracovat na své bakalářské práci a také jsem prezentovala Českou republiku na mé přednášce, po které následovala diskuze, která mi poprvé přímo zprostředkovala úroveň povědomí o České republice mezi studenty. Dále jsem se s tímto tématem setkala při každodenním styku s Korejci a také v jiných státech Asie (v Japonsku a Číně).

V teoretické části práce představím stručně historii Korejského poloostrova až k rozdělení území a ustanovení Korejské republiky. Budu se dále věnovat kultuře a náboženství Koreje, ale také moderním fenoménům Korejské republiky. Ráda bych čtenáři předložila data z kompilace literatury, několika publikací, diplomových a bakalářských prací, internetových článků či rozhovorů, které se věnují prezentaci a vztahům Jižní Koreje a České republiky. Praktickou částí této práce je dotazníkové šetření, které má za úkol zjistit aktuální úroveň povědomí v České republice o Jižní Koreji a naopak. V závěru porovnám údaje z dostupných zdrojů s vlastními výsledky.

Kultura je součástí našeho každodenního života, i když to nemusíme vždy přímo vnímat. Promítá se v našem přemýšlení, postojích i sociální interakci. Tento ucelený, ale proměnný soubor pravidel, symbolů a norem je předáván skrz generace.[1] Jižní Korea je východoasijská země, nacházející se na tisíce kilometrů vzdáleném Korejském poloostrově. Celým názvem se nazývá Korejská republika a jejím jediným sousedním státem je Korejská lidově demokratická republika. Jižní Korea je stát s unikátní kulturou, o které je v České republice, i v dnešní době pokročilé kulturní a informační globalizace, nízké povědomí. Rok 2020 je pro Českou republiku a Jižní Koreu navíc významný výročím třiceti let od navázání diplomatických vztahů.

Transkulturní komunikace je stále důraznějším fenoménem v dnešním světě rozvoje technologie, globalizace a nadnárodní spolupráce. Transkulturní dialog by se dal charakterizovat jako situace, kdy probíhá komunikace mezi dvěma stranami i přes rozdíly v kulturních identitách,

[1] MURPHY, Robert F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2004, s. 32-34. ISBN 978-80-86429-25-0.

názorech a stanoviscích. Jedná se tedy o rozhovor napříč různými kulturami, kde se akceptují odlišnosti a kde se předpokládá, že je přínosnější (například k prevenci agrese) než mlčení.[2] Pro uskutečnění transkulturního dialogu je tedy vhodné oboustranné povědomí a pochopení v oblasti kultury, historie, etiky, zvyků či názorů a jejich porovnání. Není tedy možné, aby se při úspěšné komunikaci mezi dvěma stranami vyskytlo nedorozumění způsobené zkreslením informací kvůli kulturním odlišnostem či etnocentrismus.[3]

Lidské bytosti se vzájemně propojují prostřednictvím společnosti a kultury. Kultury tak nejsou uzavřené či statické. Překrývají se a interagují, i když často jen díky tomu, že jsou odlišné. Všechny naše činy, myšlenky, chování, postoje a materiální či intelektuální výtvory zprostředkovávají náš kulturní vztah. V nejzákladnější teorii jsou však naše vnitřní podobnosti hlubší než naše kulturní rozdíly a dialog mezi kulturami je pomyslným mostem ve spojení lidí, řešení nových výzev a cílů.[4]

V práci je použita česká populární transkripce pro přepis názvů a jmen do latinky a dále jsou v závorce napsány názvy v původním jazyce pro preciznější uvedení. Pojmem "česko-korejské vztahy" se myslí partnerství České republiky s Jižní Koreou a dále v moderní době uvedené "korejské vlastnosti" značí ty jihokorejské.

[2] SOKOLÍČKOVÁ, Zdenka. *Výzvy pro transkulturní komunikaci*. Ostrava: Moravapress, 2014, s. 64. ISBN 978-80-87853-22-1.
[3] PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál, 2004, s. 149-150. ISBN 80-7178-885-6.
[4] UNESCO. *Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue: World Reports series*. Paříž: United Nations Educational, Cultural and Scientific Organization, 2009, s. 37-41. ISBN 978-92-3-104077-1.

1. Historie Koreje

1.1 Korea v minulosti

Vznik Koreje se váže k mýtu o společném předkovi národa, králi Tangunovi. Podle mytologie byl Hwanung potomkem bohů, jenž zplodil dítě s medvědicí převtělenou do ženy. Jejich syn Tangun byl zakladatelem a vládcem prvního království - Kočosonu, které datujeme přibližně od roku 2333 př.n.l do roku 57 př.n.l..[5] Následovalo období menších států, jež byly v konfliktu s čínskými královstvími. Důležitým obdobím byla éra třech království - Kogurjo, Silla a Pekče. V tomto období státy přijaly buddhismus a kulturní, společenské, umělecké, ale i zbrojní prostředí bylo v rozkvětu. V království Silla se armádních tažení účastnili hwarangové, skupinky mladých bojovníků, kteří byli vychováváni ke službě panovníkovi a k dodržování náboženských pravidel. K moci nastoupilo království Korjo, po kterém získala dnešní Jižní Korea svůj název, a které čtyři sta let sjednocovalo korejský poloostrov.[6] V roce 1392 založil král Tchedžo dynastii Čoson a vzkvétala kultura, umění, věda i medicína. Po necelých dvě stě letech míru ale začalo korejské území odporovat jak nájezdům z Japonska (Imdžinská válka) a Číny, tak i snaze o intervenci ze strany USA. Korea se tedy spíše izolovala a bránila styku s ostatními zeměmi až do roku 1910, kdy byla anektována Japonskem. Až do konce druhé světové války, kdy bylo Japonsko poraženo, byla Korea prakticky kolonií. V roce 1945 se území rozdělilo na sever, kde vládl Sovětský svaz a na jih, kde se usídlila vojska Spojených států amerických. V roce 1948 vznikla Korejská republika a Korejská lidově demokratická republika.[7]

1.2 Korejská republika

V roce 1950 zaútočilo vojsko Severní Koreje na jih Korejského poloostrova a začala tzv. *Korejská válka*. Do konfliktu byla zapojena i Čína a Sovětský svaz na straně KLDR a Spojené státy americké na straně Jižní Koreje. V roce 1953 byla ustanovena demarkační linie na 38. rovnoběžce a došlo k oddělení států demilitarizovaným pásmem. Zřízena byla také demilitarizovaná zóna (DMZ), kde působila komise neutrálních zemí, ve které se angažovalo i Československo. Do dnešní doby nebyl spor ukončen, země jsou tedy stále ve válce - od roku

[5] ECKERT, Carter J. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001, s. 334. ISBN 80-7106-411-4.
[6] Tamtéž.
[7] Tamtéž. s. 338.

1953 jsou pouze ve stavu příměří.[8] Od tohoto data se v čele zničené Korejské republiky vystřídali prezidenti, kteří svůj režim ovládali vojenskou silou a často se tedy neuznává demokratická podstata jejich vlády. Od šedesátých let za vlády Pak Čong-huiho se začalo korejské ekonomice dařit, hlavně díky mezinárodnímu obchodu, pomoci ze strany USA, industrializaci a rodinným monopolním skupinám podporovaným vládou - čebolům (například Samsung, Hyundai, LG…). V této době prezidenti vládli pomocí armádní moci, cenzury a odpíráním lidských práv až do roku 1987, kdy se mění ústava do dnešní podoby.[9] Jižní Korea nyní patří do skupiny států, kterou označujeme Asijští tygři, a to díky rychlému vzrůstu ekonomiky. Přezdívá se jí také Zázrak na řece Han.

[8] PARK, Jeannie J. *Pozdrav z Koreje*. Praha: Jan Krigl, 1999, s. 79. ISBN 80-902045-4-6.
[9] Democracy in South Korea. In: *National Museum of Korean Contemporary History* [online]. [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: https://www.much.go.kr/en/contents.do?fid=03&cid=03_9

2. Kultura a náboženství

2.1 Státní symboly, tradice a svátky

Korejské národní symboly prošly dlouhou historií přizpůsobování a zastínění. V době monarchie vlajka prakticky neexistovala a k obnově státních symbolů do dnešní podoby došlo až po rozdělení Koreje na Jižní a Severní. V roce 1883 získala svoji finální podobu - skládá se z bílého pozadí, které značí mír a čistotu, dále ze znaků pro jin a jang značící souznění dvou subjektů a čtyř trigramů, které značí vzduch, oheň, vodu a zemi. Státní hymna se jmenuje Píseň lásky k vlasti (애국가), je platná od roku 1948 a je na seznamu kulturního dědictví Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (známé spíše jako UNESCO). Státním znakem je kombinace vlajky a národní květiny ibišku.[10]

Mezi dalšími symboly spojovanými s Jižní Koreou jsou například maskový tanec a typ citery - kajagum nebo medvěd a sibiřský tygr, které bylo možné vidět jako maskoty Zimních olympijských her v roce 2018. Při této události zažehla pochodeň nejpopulárnější a nejoblíbenější sportovkyně Jižní Koreje, talentovaná krasobruslařka Kim Yu-na. V rámci olympijských her je také důležité zmínit korejský národní sport taekwondo. Toto bojové umění se soustředí nejen na fyzické soupeření pomocí horních a spodních končetin, ale i na životní filozofii a akrobatická vystoupení. E-sport je také často diskutovaným typem sportu. Jedná se o soutěže v online hrách, které jsou stále více populární. Pro tento druh zábavy existují speciální podniky, PC bangy, kam mladiství chodí hrát turnaje ve videohrách, kterým se lze věnovat i profesionálně. Hráči v těchto místnostech tráví mnoho času a jsou jim zde za určitou částku dostupné počítače s rychlým internetovým připojením, tmavé prostředí pro nerušenou hru i občerstvení.

2.2 Vztah k autoritě a mezilidské vztahy

Mezilidské vztahy jsou silně ovlivněné náboženskými tradicemi a učením. Především konfucianistické učení se zapříčinilo o kolektivistické smýšlení společnosti, kde je základní jednotkou jedinec s rodinou, ve které jsou silné vazby. S konfucianismem souvisí také takzvaný koncept zachování tváře. Jedná se o soubor pravidel a chování, které jsou důležité pro

[10] LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019, s. 210-212. ISBN 978-80-85845-85-3

komunikaci. Není například slušná veřejná kritika, ponižování, nesouhlas nebo výčet chyb. Tyto záležitosti by se měly řešit soukromě, aby si všichni lidé zachovali tvář.[11]

V korejské společnosti se dále klade velký důraz na úctu ke starším a k nadřízeným osobám (jak ve škole, tak v zaměstnání). Častými rysy hierarchizované společnosti jsou například přísná pravidla institucí, přizpůsobivost, daný způsob chování podle společenských rolí a s tím spojený stres.[12] V praxi tyto návyky vypadají tak, že se často při představování Korejci zeptají na věk. Podle něj pak oslovují (jako naše tykání a vykání) a to i v případě rozdílu věku pouze v několika měsících.[13] Starší lidé pak mají například v metru vyhrazené speciální prostory k cestování. Věk jedince se od západní společnosti liší tak, že při narození je dítěti již jeden rok a další se přičítá na Nový rok. Na pozdrav se klaní - způsob úklonu určuje právě postavení ve společnosti a při podávání či přijímání věcí je nutné úkon provést oběma rukama, nebo si jednu z rukou alespoň podepřít tou druhou.

Stolování je také důležitým společenským prvkem. Je tradicí chodit společně s přáteli, kolegy nebo novými známými do restaurace - odmítnout bývá považováno za nezdvořilé. Častým jevem je gril, který se vyskytuje uprostřed stolu, ze kterého si celá skupina odebírá porce a příbory, které si člověk sám nabídne z přihrádky pod stolem (jídelny jsou ve většině "samoobslužné" a vodu a přílohy si člověk ke stolu donáší z pultu sám podle chuti). Pokrmy jsou proti české kuchyni více pálivé (a zdravé) a pojídají se kovovými hůlkami s dlouhou lžící. Největším rozdílem je, že místo jednoho talíře s pokrmem je jídlo složeno z několika malých misek. Hlavním prvkem je samozřejmě rýže a fermentované zelí kimči. Na stole je dále spousta mističek s přílohami, kterým se říká bančan.

2.3 Jazyk a písmo

Korejština je gramatikou více podobná japonštině než čínštině, od které se ale v současnosti přebírá slovní zásoba. Příslušníci těchto tří národů se však nedomluví. V 15. století, za vlády krále Sedžonga, bylo totiž vytvořeno korejské písmo, vodorovná abeceda hangul, ačkoliv předtím byla na území Koreje používána čínština. Hangul používá jako jednotku slabiky

[11] DEVITO, Joseph A. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2008, s. 371. ISBN 978-80-247-2018-0.
[12] HAVLOVÁ, Radka. *Kulturní pluralita současného světa II*. Praha: Oeconomica, 2006, s. 89-93. ISBN 80-245-0987-3.
[13] LÖWENSTEINOVÁ, Miriam. *V Koreji se Korejcům nevyhneme*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010, s. 14. ISBN 978-80-7422-010-4.

tvořené souhláskami a samohláskami. Písmo je unikátní a v porovnání s čínským nebo japonským znakovým systémem je i lehké se ho naučit během několika hodin.

2.4 Moderní kultura

Synonymem moderní kultury v Koreji se stává pojem Korejská vlna ("halju" 한류). Od devadesátých let se začaly do Číny a dále po celém světě šířit korejské seriály, hudba, filmy, ale také například kosmetika. Korea je unikátní tím, že spojuje tradiční s moderním. Například hlavní město Soul je velmi zajímavé místo, kde vedle sebe stojí luxusní mrakodrap a velmi starý palác. Kulturní odkaz je také stále přítomný a existuje i možnost zapůjčení tradičního oděvu – hanboku- k prohlídce památek nebo jen k vyfocení se. Ve městě se mohou po luxusní čtvrti procházet skupiny lidí v tradičním barevném kroji.

Hudební žánr K-Pop je v dnešní době stále více oblíbený nejen v Asii, ale i v Evropě. Populární hudba v korejském jazyce je nyní subkulturou, která se vyznačuje umělci trénovanými nejen ve zpěvu, ale v i náročném tanci, rapu a ve znalosti několika světových jazyků. Televizní seriály a filmy jsou dalším důležitým prvkem, který hraje roli v šíření povědomí o korejské kultuře. Originální příběhy a znamenitá produkce jsou aspekty, které přitahují pozornost celého světa. Do povědomí české společnosti se v posledních letech dostaly například filmy Vlak do Pusanu nebo Parazit, který byl prvním cizojazyčným filmem, jenž na předávání cen Oscar vyhrál hlavní cenu.

2.5 Náboženství

Podle statistik z roku 2015 je v jižní Koreji až 56% ateistů. Mezi 44% procenty věřících figurují ve více než polovině protestanté, dále buddhisté a katolíci. V nejnižších dvou procentech jsou zastoupena nativní náboženství a Islám.[14] Nejstarším a kulturně signifikantním náboženstvím je šamanismus a jeho kombinace bohů, přízraků, duchů a šamanů s nadpřirozenými schopnostmi. Buddhismus (společně s konfucianismem) se do Koreje dostal z Číny. Křesťanství se do Koreje dostalo přibližně v 18. století a v následujícím století se zde vyskytovaly i misionářské akce.[15]

[14] Religion. In: *Korea.net: The official website of the Republic of Korea* [online]. 2020 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: http://www.korea.net/AboutKorea/Korean-Life/Religion

[15] SAVADA, Andrea Matles a William SHAW. *South Korea : a country study*. Washington: Federal Research Division, Library of Congress, 1992, s. 11. ISBN 0-844-0736-4.

Důležitá jsou i nebezpečná náboženská uskupení. Církev sjednocení (통일교) je náboženské hnutí proslulé hromadnými svatbami náhodných příslušníků a ovlivňováním myšlení. Zakladatelem je Son Mjong-mun, který ve své minulosti dokonce několikrát navštívil Prahu a působil zde.[16] Další sektou, která aktivně působí v Čechách, je společenství Sinčchondži. Členové se představují jako vzdělávací organizace a svou pravou instituci zatajují.[17] V roce 2016 zahýbal světem skandál odvolání první korejské prezidentky Pak Kun-hje. Ta byla odvolána pro zprostředkování tajných informací a tvoření černých listin umělců, kteří byli omezováni.[18] Tehdejší prezidentka byla ovlivněna svoji společnicí, dcerou bývalého vůdce kontroverzní sekty, a do praktik sekty se také zapojovala. Po masivních protestech byla zatčena pro korupci.[19]

[16] COWAN, Douglas E., BROMLEY, David G. a Zdeněk VOJTÍŠEK (ed.). *Sekty a nová náboženství*. Praha: Grada, 2013, s. 88. ISBN 978-80-247-3163-6

[17] Prohlášení ČEA a KMS k činnosti hnutí Sinčchondži pod značkou Global Christian Leadership. In: *Česká evangelikální aliance* [online]. 2018 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: http://www.ea.cz/clanky/190/detail

[18] TOMÁŠEK, Michal. *Právní systémy Dálného východu*. Praha: Karolinum, 2019, s. 248. ISBN 978-80-246-3381-7.

[19] South Korea's presidential scandal. In: *BBC NEWS* [online]. 2018 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world-asia-37971085

3. Vztahy České republiky a Koreje v historii a nyní

Cílem této kapitoly není důkladně představit dějiny interakce mezi dvěma státy, ale výčet několika důležitých událostí. Komunikace mezi Korejci a Čechy je poměrně novým jevem, díky historickým okolnostem té doby.

První Korejec, který se usadil na území dnešních Čech a rozšiřoval povědomí o Koreji v české společnosti, byl Han Hung-su. Při práci v Orientálním ústavu představil poprvé české společnosti praktický korejský jazyk a zasloužil se o pomyslný začátek studia korejštiny v Protektorátu Čechy a Morava.[20] V roce 1950 byl oficiálně založen obor Koreanistika na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

3.1 Začátky šíření povědomí o korejské kultuře

Od padesátých let dvacátého století se zvýšil zájem Čechoslováků o korejskou kulturu díky Korejské válce. Po rozdělení území na KLDR a Jižní Koreu byly diplomatické vazby nejasné a ne všechny státy světa tato dvě území vůbec jako oficiální státy uznaly. Komunistické Československo, po vzoru Sovětského svazu, navázalo vztah s KLDR. Příslušníci vlády a armády Československa byli součástí Dozorčí komise neutrálních států v Pchanmundžonu v demilitarizované zóně, a tak mohli od padesátých do devadesátých let zprostředkovávat informace.

Na konci padesátých let stále jen málo států navazovalo diplomatické styky s jednou ze zemí, jelikož společnost očekávala sjednocení dvou států. Spolupráce s KLDR bránila v kontaktu s Jižní Koreou až do osmdesátých let, kdy proběhla první ze zásadních změn a to díky pořádání Olympijských her v Soulu v roce 1988. Bylo potřeba navázat kontakt a vyslat reprezentující sportovce. Ti se prakticky stali prvními občany Československa, kteří Korejskou republiku navštívili (písemný a osobní styk nebyl povolen). Navázání oficiálních kontaktů proběhlo na přelomu osmdesátých a devadesátých let díky změně režimu, který povolil započít vztahy, se kterými socialistický režim nesouhlasil.[21] V roce 1990 se oficiálně zprostředkoval protokol o

[20] LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019, s. 55-56. ISBN 978-80-85845-85-3

[21] OLŠA, Jaroslav. Vztahy bývalého Československa a Korejské republiky: Historické kontakty. In: *Velvyslanectví České republiky v Soulu* [online]. 2011 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/seoul/cz/vzajemne_vztahy/historicke_kontakty/vztahy_byvaleho_ceskoslovenska_a.html

navázání diplomatických styků a Korejská republika v Československu zřídila své velvyslanectví. O rok později zase naopak - Československo založilo velvyslanectví v Soulu.[22]

3.2 Vzájemná aktuální spolupráce

Od roku 1990, kdy byl navázán první vztah mezi dvěma univerzitami (Univerzita Karlova a Hankuk Univerzita zahraničních studií), začalo přibývat jejich vzájemných dohod. Nyní studuje spousta českých studentů v korejských městech a také korejských studentů zde v Čechách. V roce 2000 byl podepsán Prováděcí program spolupráce v oblasti školství, mládeže, sportu a kultury a díky navazujícímu Implementačnímu programu spolupráce v oblasti školství, vědy, výzkumu a technologií jsou poskytována stipendia pro vzájemnou výměnu vysokoškolských studentů.[23] Zvýšil se počet Korejců v České republice o studenty se zájmem o studijní pobyt. V roce 1994 byla zrušena vízová povinnost pro cestovatele mezi státy a v roce 2004 byly zavedeny přímé lety mezi Inčchonem a Prahou.[24] Tato skutečnost umožnila snazší cestování a podpořila turismus.

Od roku 2008 je nejzásadnější korejskou firmou na našem území automobilka Hyundai, jejíž továrna v tomto roce začala fungovat v České republice a dovážet z Koreje potřebné součásti a materiály. Další důležitou firmou je letecká společnost Korean Air a průmyslová společnost Nexen Tire. Dále populární Samsung, LG a automobilka Kia. Na přítomnosti Korejců na našem území se v průběhu let podílel i zahraniční obchod - pracovníci korejských firem byli vysíláni do České republiky na několik let. V následujících letech také státy schválily vízový program Working Holiday.[25] Jedná se o druh dlouhodobého víza určeného k pracovnímu pobytu. V roce 2011 parlament schválil uzavření Dohody o volném obchodu Korea - EU, která přispěla k ekonomickým vztahům a zvýšila dovoz do ČR z Koreje a i vývoz o téměř 50% - ekonomická spolupráce je tedy úspěšná. Dováží se hlavně v oblasti automobilového, mobilního a IT průmyslu. Vývoz se zakládá hlavně na elektrických, průmyslových a vědeckých zařízeních.

Ministerstvo kultury České republiky a Ministerstvo kultury, sportu a cestovního ruchu v Jižní Koreji aktuálně vzájemně spolupracují pomocí realizace různých kulturních akcí a projektů

[22] Tamtéž.
[23] Kulturní a školská spolupráce. In: *Velvyslanectví České republiky v Soulu* [online]. 2020 [cit. 2020-04-23]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/seoul/cz/uzitecne_odkazy/kulturni_a_skolska_spoluprace.html
[24] Úvodní slovo velvyslance. In: *Velvyslanectví Korejské republiky v České republice* [online]. 2020 [cit. 2020-03-28]. Dostupné z: http://overseas.mofa.go.kr/cz-cs/wpge/m_8954/contents.do
[25] Korejsko-české vztahy. In: *Velvyslanectví Korejské republiky v České republice* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-05-25]. Dostupné z: http://overseas.mofa.go.kr/cz-cs/wpge/m_8969/contents.do

(výstavy, koncerty, překlady literatury), které propagují české sklo, loutkové divadlo, malířství, filmografii či činohru. Před pěti lety podepsali zástupci úřadů Memorandum o porozumění, které má jako cíl ještě účinnější spolupráci v oblasti hudby, scénického a výtvarného umění, řemesla, architektury, médií, audiovizí a animace. Konkrétně se jedná o nové aktivity (workshopy, semináře či výměna zkušeností profesionálů) v oblasti muzeí, galerií a knihoven.[26] Úspěšný byl například knižní veletrh The Seoul Book Fair v roce 2018. Obě strany kulturního dialogu mají pozitivní názor na další budoucí, ještě silnější spolupráci a podporu. Zájem projevily instituce jako Národní muzeum, Národní knihovna, Uměleckoprůmyslové muzeum nebo Památník Lidice.[27]

3.3 Prezentace Jižní Koreje v českých médiích

Samotné dění v Jižní Koreji není jednoduché pravidelně sledovat. Většina stránek sdílících aktuality je v anglickém jazyce a povědomí o aktuálním dění se nevěnuje v českých médiích velká pozornost. Nejzásadnější události posledních několika let, jako například potopení trajektu Sewol nebo impeachment prezidentky Pak Kun-hje, se v televizi a tisku objevily, ale české zpravodajské portály informují více o dění v KLDR. Z výsledků analýzy z roku 2014 vyplývá, že tento rok nejpopulárnější online média zpravodajsky hodnotila státy Korejského ostrova negativně, pravděpodobně díky vyššímu zastoupení článků o Severní Koreji. Tisk se věnoval právě nejvíce vězňům v Severní Koreji a testování jaderných zbraní a mezikorejskému dialogu spojenému s válečným stavem. Články o Jižní Koreji se věnovaly tragédii potopeného trajektu Sewol a firmě Hyundai.[28]

O tématice vztahů mezi Českou republikou a Jižní Koreou existuje minimum zmínek v české literatuře a obecně o Jižní Koreji či Korejském poloostrově v historii existuje v knihovnách málo publikací. V České republice v muzeích, galeriích nebo jiných kulturních institucích se málokdy objeví program, který nabízí poznání korejské kultury a jejich aspektů, ale někdy se stane, že se v některém z větších českých měst koná buď promítání korejských filmů, ukázka

[26] CIGÁNKOVÁ, Simona. Ministr kultury podepsal Memorandum o porozumění s Korejskou republikou. In: *KDU-ČSL* [online]. 2015 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://www.kdu.cz/aktualne/archiv/2015/ministr-kultury-podepsal-memorandum-o-porozumeni-s

[27] CIGÁNKOVÁ, Simona. Ministr kultury přijal velvyslance Korejské republiky. In: *Ministerstvo Kultury* [online]. 2018 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/ministr-kultury-prijal-velvyslance-korejske-republiky-4-cs2971.html

[28] HRBKOVÁ, Romana. *Mediální obraz Severní a Jižní Koreje ve vybraných českých internetových médiích* [online]. Ostrava, 2015 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: https://theses.cz/id/ytcevt/. Diplomová práce. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava. Ekonomická fakulta, s. 63-71

tanců, bojového umění, kaligrafie či tradičních her. Veřejnosti by měla být představena kultura spíše přímo očima "představitelů" a ne pouze občas skrze média. Akce jsou příležitostí k zprostředkování rozhovoru v přátelském prostředí, přispění k informovanosti, "zboření hranic", snížení xenofobních či rasistických projevů a smýšlení přímým kontaktem.

Jižní Korea je v naší společnosti nyní často prezentována jako tajemná moderní země mrakodrapů, která si ale zachovává důraz na svoji tradiční kulturu a také stát, který je součástí Asijských tygrů a vyznačuje se přísnou a efektivní pracovní a studijní morálkou.[29]

3.4 Jak nazírá na Jižní Koreu česká společnost

Povědomí v evropské společnosti o celém asijském kontinentu je nízké. Díky etnické, náboženské a politické rozmanitosti může být Asie pro Evropany záhadná a exotická. Ve výzkumech o postojích k Asii padly od Čechů charakterizující termíny jako "přelidněné", "chudé", ale i "rozvoj" či "silná ekonomika." Asiaté naopak o Evropě vědí více, také díky kolonianismu v několika částech kontinentu.[30] Přímo Jižní Korea je součástí života mnoha Evropanů. Korejské firmy Samsung, LG, Hyundai a Daewoo zprostředkovávají elektroniku od mobilních telefonů, kamer až po televizní sady a také automobily a jiné stroje.[31]

Korejců na našem území není tolik jako Číňanů nebo Vietnamců, se kterými se do styku dostáváme prakticky každý den. V roce 2019 se na území České Republiky nacházelo 2 476 Korejců[32] a korejská menšina tedy díky malému počtu příslušníků nepatří ani mezi deset nejpočetnějších menšin v republice. Taktéž mezi asijskými menšinami na našem území není tak významná jako vietnamská nebo čínská menšina. V roce 2011 se na Korejském území trvale

[29] NOVOTNÁ, Petra. Co navštívit v Jižní Koreji? Na výběr jsou moderní stavby i památky UNESCO. In: *Novinky.cz* [online]. 2010 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/cestovani/exotika-a-amerika/clanek/co-navstivit-v-jizni-koreji-na-vyber-jsou-moderni-stavby-i-pamatky-unesco-22122; DVOŘÁKOVÁ, Marína, VACKOVÁ, Martina. Mladí Češi dostanou možnost poznat korejskou pracovní kulturu. In: *IRozhlas.cz* [online]. 2012 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/mladi-cesi-dostanou-moznost-poznat-korejskou-pracovni-kulturu_201201170942_mdvorakova; PECHÁČKOVÁ, Alena, ed. Korejci si na tmavé pivo sypou skořici, to milují, říká Češka. In: *Lidovky.cz* [online]. 2018 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/cestovani/aktuality/korejci-si-na-tmave-pivo-sypu-skorici-to-miluji-rika-ceska.A180122_130556_aktuality_ape

[30] TATLOW, Didi Kirsten. Europeans Still Learning About Asia. In: The New York Times [online]. 2012 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: https://www.nytimes.com/2012/08/09/world/asia/09iht-letter09.html

[31] BOBE, Crehan. *A Review of the S&T Agreement between the European Union and the Republic of Korea*. Brussels: European Commission, 2012, s. 13. ISBN 978-92-79-28759-6.

[32] Ředitelství služby cizinecké policie. *Cizinci podle kategorií pobytu, pohlaví a občanství k 31. 12. 2019* [online]. 2019 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/27914491/1912_c01t14.pdf/a605af11-fd96-4432-b535-bb2201334264?version=1.0

nacházelo přibližně padesát Čechů (přičemž aktuálnější data nejsou k dispozici).[33] Podle bývalého českého velvyslance v Koreji, Jaroslava Olši mladšího, není Korea v českém povědomí kompletně neznámá, ale vzájemné povědomí je velmi nízké. V Koreji se možná ví, že Čechy jsou populární turistickou destinací a vědí o českém pivu.[34] Předpokládá se, že jsou z kulturního hlediska v České republice známé pojmy jako firma Samsung, automobilka Hyundai či zpěvák PSY.[35]

Podle dat z výzkumu z roku 2013 až 72% dotázaných z české společnosti odpovědělo, že se o Jižní Koreu nezajímají, 50% nedokázalo pojmenovat žádný korejský film a 60% žádný seriál. Jen 13% uvedlo, že znají pojem K-Pop, i když tato skutečnost je pravdivá díky popularitě hitu Gangnam Style z roku 2012, který se umístil na předních pozicích v českých hitparádách.[36] Konkrétně tato populární skladba, pojmenovaná po čtvrti Gangnam v hlavním městě, byla oblíbeným tématem, které se v médiích objevovalo a také se zasloužilo o rozšíření povědomí o korejské kultuře. Korejské filmy se na obrazovkách vyskytují jen ojediněle a seriály nikdy. Podle Čechů jsou korejské filmy často těžko uchopitelné, dlouhé, emocionální a obskurní. Pozitivní reakce přičítají k hudebnímu doprovodu a originalitě, kterou tvoří časté spojení tragédie a komedie.[37]

Samotní Korejci působí slušně, uctivě a jsou k cizincům pohostinní. Nepříjemně naopak působí davy v hustě zalidněném hlavním městě nebo závislost na mobilních telefonech.[38] Česká společnost vidí korejské muže jako neatraktivní, ale korejské ženy považuje za atraktivní. Korejské kapely popisuje jako šílené a "umělé", specificky poté chlapecké kapely označuje za homosexuály (v diskriminačním smyslu). V magazínu pro mladé byla titulní strana věnována zpěvákovi Kim Džun-su, který byl popsán titulkem "*Excentrický Junsu - muž nebo žena?*" a dále v článku popisován jako "bizarní", ale "cool." Korejští umělci i muži obecně používají make-up,

[33] MARINESCU, Valentina. *The Global Impact of South Korean Popular Culture: Hallyu Unbound*. Lexington Books, 2016, s. 62. ISBN 978-14-98-50461-4
[34] KIM, Sejeong. Culture, Commerce Equally Important. In: *The Korea Times* [online]. 2008 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: http://koreatimes.co.kr/www/news/nation/2008/09/113_31813.html
[35] KOLEKTIV AUTORŮ. *Korea, země hledící do budoucnosti*. Praha: Fraus, 2015, s. 2. Bez ISBN.
[36] MARINESCU, Valentina. *The Global Impact of South Korean Popular Culture: Hallyu Unbound*. Lexington Books, 2016, s. 50-54. ISBN 978-14-98-50461-4
[37] MARINESCU, Valentina. *The Global Impact of South Korean Popular Culture: Hallyu Unbound*. Lexington Books, 2016, s. 61. ISBN 978-14-98-50461-4
[38] MAN, Vojtěch. Poletíte do Koreje? Otázky a odpovědi pro fanoušky českých olympioniků. In: *IRozhlas.cz* [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/zimni-sporty/poletime-do-koreje-otazky-a-odpovedi-pro-fanousky-ceskych-olympioniku_1710090700_vman

barví si vlasy a oblékají se podle módních trendů - stávají se tedy z české strany terčem ponižujících a rasistických urážek.[39]

3.5 Pojetí České republiky v Jižní Koreji

Co si pod pojmem "Česká republika" Korejci představí? V dotazníkovém šetření z jiných výzkumů padla spousta pozitivních odpovědí jako "*romantická země, středověká atmosféra, země s velmi starou kulturou a historií, stará, ale hezká země, země s výjimečnou a starou architekturou, pohádková země se starou a zachovalou kulturou*", dále také "*pivo, bývalá komunistická země, krásné ženy, sníh, klasická hudba, Petr Čech*", ale nejčastěji - Praha, která byla nejvíce zmiňovaným prvkem. O jiných městech než je Praha bohužel nemají Korejci povědomí.[40] Praha je dokonce obecně populárnější než Česká republika.[41]

Nejatraktivnější na České republice přijde Korejcům určitě hlavní město. Co si pod pojmem "Praha" Korejci konkrétně představí? Nejvíce populární byly odpovědi typu: "*Pražský hrad, Karlův most, Staroměstské náměstí s Orlojem."*[42] Praha je také stále populárnějším cílem turistických cest. Korejci se rozhodují podle doporučení na sociálních sítích, v televizním vysílání a v dalších médiích a je proto důležité se zaměřovat na propagaci v této oblasti. Starší generace návštěvníků (nad 40 let) se rozhodla navštívit Prahu, protože mají zájem o poznávací návštěvy kulturních a přírodních atrakcí konkrétního místa. Pro mladé je Praha romantickým, mystickým a dobrodružným místem vhodným pro zamilované páry, se kterým se mohou také prezentovat na populárních sociálních sítích. Praha je velmi fotogenická a představuje kompletně odlišné prostředí a kulturu.[43] Je tak nejvíce propagovaná a to hlavně pro svoji dobovou architekturu (specificky je pak nejoblíbenější Pražský hrad), ale i cenovou dostupnost.[44]

---

[39] MARINESCU, Valentina. *The Global Impact of South Korean Popular Culture: Hallyu Unbound*. Lexington Books, 2016, s. 56. ISBN 978-14-98-50461-4

[40] NGUYENOVÁ, Lan Anh. *Příjezdový cestovní ruch z Koreje do České republiky* [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: https://theses.cz/id/mc38bj/ . Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 62; FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 32.

[41] Tamtéž, s. 15

[42] FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 32

[43] NGUYENOVÁ, Lan Anh. *Příjezdový cestovní ruch z Koreje do České republiky* [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: https://theses.cz/id/mc38bj/. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 40-41

[44] Tamtéž, s. 62

Dalším městem, o kterém Korejci často neví, ale je oblíbené, jsou Karlovy Vary. Lázeňská kultura je nicméně v Koreji již zaběhlá ve svém vlastním systému, takže jde opět o vizuální prostředí. Oblast Moravy je také žádaná, tak jako město Plzeň (pro pivo), specificky mají Korejci v oblibě pivo Kozel.[45] Televize Nova v jeden čas vysílala korejský seriál Milenci v Praze (프라하의 연인), který byl natočen v prostorách historické čtvrti hlavního města. Jeho vysílání a propagace Prahy zásadně zvýšily zájem korejských turistů o návštěvu země.[46] Dalším filmem natočeným v Praze se stal hvězdně obsazený počin Vnitřní Krása (뷰티 인사이드) a Ledová archa (설국열차).[47] Seriáloví tvůrci zavítali také do Karlových Varů pro natáčení seriálu Jsi také lidskou bytostí (너도 인간이니), což pomohlo k představení i jiné části republiky a k rozšíření nejen filmového turismu.[48] Česká republika i Praha se objevovaly také v reklamních spotech v televizním vysílání, které představovalo památky ze seznamu UNESCO a které propagovalo přímou leteckou linku Soul-Praha.[49]

Důležitou úlohu v propagaci hrají také cestopisné pořady, například populární televizní show Účastníci zájezdu (뭉쳐야 뜬다) nebo World Team Travel,[50] jejichž program se zabývá turismem. Oblíbenost filmů se zapříčinila o zvýšení turismu díky zájmu o návštěvu míst natáčení filmů, seriálů, zmíněných reality show a jiných programů. Korejcům je pražské prostředí také propagováno například v komiksu, mobilní hře nebo pražskou scenérií jako tapetou v Soulském metru.[51] Nicméně stále se vyskytuje představa, že je názvem naší země Československo.[52]

[45] Tamtéž.
[46] ALDA, Kristina. South Korea has "Lovers in Prague". In: *Czech Film Commision* [online]. 2005, [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: https://filmcommission.cz/south-korea-has-lovers-in-prague/
[47] FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 23
[48] MICHL, Petr. Po Milencích v Praze korejská TV natáčí v ČR další seriál. In: *FOCUS agency, s.r.o* [online]. 2017 [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: https://www.focus-age.cz/m-journal/aktuality/po-milencich-v-praze-korejska-tv-nataci-v-cr-dalsi-serial__s288x13163.html
[49] FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 13
[50] VONDROVÁ, Hana. *Česká republika jako turistická destinace pro turisty z Korejské republiky* [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/zjoihq/. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, s. 26
[51] Tamtéž, s. 23-32
[52] PECHÁČKOVÁ, Alena, ed. Korejci si na tmavé pivo sypou skořici, to milují, říká Češka. In: *Lidovky.cz* [online]. 2018 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/cestovani/aktuality/korejci-si-na-tmave-pivo-sypu-skorici-to-miluji-rika-ceska.A180122_130556_aktuality_ape

Jak přes všechny kulturní odlišnosti vidí Češi korejské obyvatelstvo? Převládají bohužel situace, kdy každého Asiata vidí Češi jako Vietnamce (kterých je u nás jako příslušníků asijské menšiny rozhodně nejvíce) nebo Číňana (díky množství čínských restaurací na našem území). Většina Korejců tedy byla v minulosti v situaci, kdy jim byla přiřazena jiná národnost, což je v Asii díky historickým a kulturním okolnostem nepřijatelné a od Čechů „neslušné." Co je snad ještě horší, je znevažování situace mezikorejského konfliktu nebo neschopnost určit rozdíl mezi Jižní a Severní Koreou a jejich občany. Dalším negativním prvkem je kontakt ve společnosti. Korejcům vadí častá přítomnost lidí bez domova, "podivínů" ve veřejných prostranstvích a dále nevhodné chování, xenofobní a rasistické projevy. Co bylo také hojně zmíněno, je neznalost anglického jazyka v situacích, kde je to určitě třeba, například ve státní správě a jiných úřadech pracujících s cizinci. Korejci si naopak na Češích cení toho, že jsou slušní k seniorům v MHD a to díky stejné situaci v konfucianistickém systému hierarchie. Dále bylo zmíněno, že Češi znají a mají rádi korejské jídlo.[53]

[53] FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 33-36

4. Možnosti kulturního setkání

4.1 Poznávání korejské kultury v České republice

K získání základních informací či přehledu o dění v České republice existuje prostor v podobě institucí, které organizují studium, kulturní akce, výuku jazyka, zpravodajství nebo zprostředkovávají setkání a workshopy. Kulturní povědomí pozitivně přispívá k poznání jiné kultury (ale i té vlastní), ke snižování předsudků a jakýchkoli konfliktů.[54] V tomto případě můžeme hovořit o velmi rozdílném jazyku i písmu, komunikaci, etice, stolování i uměleckých aspektech, které jsou příkladem rozdílností evropské a asijské kultury vzdálené nejen geograficky.

V posledních letech v České republice přibývá zájemců o studium koreanistiky. V minulých letech bylo motivací získat znalost orientálního jazyka, trénink taekwonda či korejští kamarádi, ale nyní se jí dále více stává K-Pop. Další motivací bývá pracovní příležitost v korejské společnosti v České republice nebo přestěhování se do Koreje.[55] Univerzitní studium nyní nabízejí dvě české univerzity. Obory Korejština pro hospodářskou praxi (bakalářský obor) a Asijská studia se specializací korejský jazyk a literatura (magisterský navazující) lze studovat na Filozofické fakultě Univerzity Palackého. Obor Asijská studia: Koreanistika pro bakalářské i magisterské studium poskytuje Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Ústav Dálného východu, jenž je součástí Filozofické Fakulty Univerzity Karlovy, pořádal a informoval o spoustě zajímavých vzdělávacích i kulturních akcí o Jižní Koreji. Od roku 2019 funguje jako Ústav Asijských studií včetně s Oddělením koreanistiky. King Sejong Institute je centrem koreanistiky a korejštiny, které má své pobočky po celém světě. Spolupracují s Velvyslanectvím České Republiky a s Univerzitou Karlovou. Dalším místem je Korejský Institut v Praze, kde se nabízí kurzy tradiční i moderní kultury i jazyka na všech úrovních. Studium korejského jazyka nabízí pražská jazyková škola Chinese Point (pomaturitní studium či jazykové lekce) nebo společnost Korejština Online, Mangguo a Korejština Hanča.

Česko-korejská společnost existuje již od roku 1990 (v té době Československo-korejská společnost). Ještě před oficiálním začátkem diplomatických styků se snažila o propojení dvou států, podporu vzájemných vztahů ve všech oblastech spolupráce a zprostředkování vědomosti o

[54] DEVITO, Joseph A. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2008, s. 96. ISBN 978-80-247-2018-0.
[55] MARINESCU, Valentina. *The Global Impact of South Korean Popular Culture: Hallyu Unbound*. Lexington Books, 2016, s. 52. ISBN 978-14-98-50461-4

Koreji v České republice a naopak. Ve spolupráci s velvyslanectvím Koreje, státními orgány a jinými institucemi pořádají akce (výstavy, kurzy, přednášky…), které jsou důležité a prospěšné pro rozvoj obchodní, cestovní, hospodářské, společenské, studijní, pracovní a kulturní činnosti. V několika letech vycházel i Časopis Československo-korejské společnosti ve formě bulletinu.[56] Dalším ze spolků informujícím o asijském dění v České republice a na Slovensku je spolek AsianStyle. Jejich web AsianStyle.cz nabízí pravidelné zprávy o celé Asii a web AsianStar.cz je přímo zaměřený na moderní kulturu, ze které je nyní v Čechách nejvíc populární ta korejská. Je to aktuálně největší portál, který šíří asijskou kulturu a pořádá kulturní a společenské akce. Pomáhá sblížit studenty asijských studií a milovníky asijské hudby, anebo pomáhá mladým Asiatům s integrací do společnosti. Pravidelně zde najdeme také informace o veškerých akcích s asijskou tématikou. Czech Korean Production je spolek, který se věnuje organizaci eventů a kulturních a vzdělávacích akcí, především workshopů v oblasti tance a hudebních událostí. Hudebním eventům, přesněji tedy Hallyu Wave Eventu, kde dobrovolníci přednášejí, a organizaci českého kola K-Pop World Festivalu se věnuje spolek Czech Hallyu Wave.

Populárním festivalem je v dnešní době festival „Asie vzdálená a blízká," který přibližuje kulturu hned několika států bohatým kulturním programem a hlavně stánky, kde si příchozí mohou zakoupit tradiční suvenýry nebo pokrmy, vyzkoušet stolní hry, kaligrafii, nebo se dozvědět leccos o konkrétním státě a o možnosti turismu. Zajímavou příležitostí k setkání s asijskými kulturami včetně korejské jsou dále festivaly Animefest, Advík a Festival Fantazie. Tyto akce se věnují popkultuře a často se na programu vyskytují přednášky s korejskou tématikou. Konkrétně filmografii se věnuje pražský Festival Filmasia, který se koná každý rok v prosinci, společenským zážitkem je také každoroční Orientální Bál a koná se také národní kolo turnaje stolní hry baduk.

Nejrozšířenějším aspektem v české společnosti nyní je právě hudba, která se stává stále více populární. Českou republiku v posledních letech začíná navštěvovat více a více korejských umělců, především těch věnujících se populární hudbě (K-Pop). Kromě koncertů vážné hudby je tedy šance několikrát do roka navštívit koncerty hudby rockové nebo popové anebo večírky, které se konají v největších městech České republiky nyní již pravidelně a které nabízí poslech korejské populární hudby. Vysílání K-Popu nyní zajišťuje digitální rádio SeeJay, které je aktuálně jedinou stanicí v České republice nabízející pravidelný poslech tohoto žánru. Také kvůli

[56] Naše historie. In: *Česko-korejská společnost* [online]. 2020 [cit. 2020-04-23]. Dostupné z: http://www.cks-korea.cz/historie/

popularitě K-Popu se (stejně jako zájem o studium koreanistiky) zvyšoval zájem fanoušků o jiné aspekty kultury Jižní Koreje, např. o historii, tradici a o další kulturní prvky. V České republice se nachází velká spousta asijských restaurací, ale jen malé procento se věnuje přímo korejské kuchyni. Autentickou kuchyni je tedy nutno pilně hledat. Korejská komunita je největší samozřejmě v Praze a Brně, takže tam se nacházejí kvalitní restaurace, které Korejci často navštěvují při návštěvě Prahy.

4.2 České kulturní dění v Korejské republice

Romantická atmosféra a unikátní architektura Prahy jsou tématem mnoha výstav, které se v Koreji konají. Populární byl například festival Czech Points in Seoul, který se zasloužil o popularizaci české kultury a snad i o zvýšený zájem o mezinárodní vztahy v korejské společnosti a dále Prague Days in Seoul. Existují tedy organizace, jejichž cílem je přiblížit českou kulturu korejské společnosti přímo v Koreji. Pomáhají rozšířit povědomí o České republice, podpořit vztahy mezi zeměmi a zprostředkovat kulturní zážitky. České centrum Soul (dříve České infocentrum v Soulu) se nachází v centru hlavního města a již od roku 2013 organizuje spousty kulturních akcí. Nabízí pořádání workshopů, výstav, přednášek, promítání filmů, představení či vzdělávacích akcí.[57] Významným a asi nejpopulárnějším prvkem je budova Castle Praha, což je kopie Staroměstské radnice s Orlojem. Od roku 2013 se v budově nachází restaurace, která nabízí autentické pokrmy a hlavně pivo, které je hlavním lákadlem pro tamní zájemce o vyzkoušení české kuchyně. Interiér je stavěn tak, aby připomínal tradiční českou restauraci.[58]

V Koreji se v roce 2006 konal český filmový festival, který představil šest českých filmů korejské společnosti. Jinak je povědomí o české filmografii, kromě filmu Kolja a filmů Jiřího Menzela, poměrně nízká.[59] Do Koreje se ale často vydávají české soubory a umělci. Úspěšná vystoupení v korejských městech uspořádaly například Janáčkova filharmonie, Státní opera Praha, Národní divadlo marionet nebo pěvecký sbor Severáček, který se i přes náročnost jazyka učí a prezentuje korejské skladby v korejském jazyce. Populární jsou zvláště díla Bedřicha Smetany (Má Vlast), Antonína Dvořáka (Largo - Novosvětská) nebo divadelní hry Václava Havla a korejské adaptace muzikálů např. od Janka Ledeckého. Konkrétně spolek Seoul Oratorio

[57] O nás. In: *CZECH CENTRE* [online]. 2020 [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: http://seoul.czechcentres.cz/cs/cs/o-nas/
[58] Little Praha in Seoul. In: *Castle Praha* [online]. 2020 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: http://www.castlepraha.co.kr/new/home/eng/page1.php
[59] OLŠA, Jaroslav, Jr. Česko-(jiho)korejské filmové vztahy. In: *Jižní Korea* [online]. 2010 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: http://zpravy.jiznikorea.eu/post/filmove-vztahy.aspx

se také podílí na propagaci české klasické hudby a specializuje se na repertoár Antonína Dvořáka, který je u diváků velmi oblíbený.[60] Populární hudbě se však Česká republika věnuje také a jedním z nejdůležitějších momentů byl úspěch skupiny O.M.G na K-Pop World Festivalu v Čangwonu v roce 2012, kde dívčí skupina vyhrála první místo v kategorii performance.[61] Českou literaturu zastupují hlavně díla Milana Kundery a Karla Čapka a korejské děti znají příběhy Krtečka (ilustrace Zdeňka Milera měly vlastní oblíbené výstavy) a postavy Pata a Mata. Korejci vědí, že postavy pochází z Československa a příběhy aktivně sledovali nebo je prezentují vlastním dětem. I pohádky tedy mohou propagovat naší kulturu.[62]

V Soulu nyní existuje několik českých restaurací. Tyto podniky nabízejí evropské a přímo české speciality. Na jídelním lístku se vyskytují kromě evropských specialit také pražská klobása, sekaná, bramboráky, koleno, guláš a několik druhů piva z malého pivovaru. V supermarketech se běžně prodává české pivo.

[60] Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Zpráva o zahraniční politice České republiky 2010*. Praha, 2011, s. 306-308. ISBN 978-80-86345-99-47

[61] Czech Girls' Generation's 'Tell Me Your Wish~' (K-Pop World Festival). In: *Newsen Media* [online]. 2012 [cit. 2020-04-23]. Dostupné z: https://m.newsen.com/news_view.php?uid=201210282256142610#_enliple

[62] FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 15-16

5. Česko-korejské vztahy z transkulturní perspektivy

Komunistické Československo po rozdělení Korejského poloostrova spolupracovalo s Korejskou lidově demokratickou republikou a vztahy se zakládaly na podepsání politických, ekonomických i kulturních dohod. Československo navštívil prezident Kim Ir-sen hned dvakrát a Severní Koreu navštívil prezident Gustav Husák v 70. a 80. letech.[63] V aktuální době se ale Česká republika po roce 1989 vyjádřila k otázce mezikorejského dialogu a přiklonila se k mezinárodnímu dialogu, tedy k dodržování lidských práv v KLDR a zároveň odsoudila zbrojení a raketové testy.[64] Dnes Česká republika podporuje Jižní Koreu. Národní paměť, formalizovaná a legitimizovaná svým umístěním v textech národní historie a přenášená vzdělávacími systémy často vede k popření, opomenutí nebo zvrácení specifických vzpomínek.[65] V tomto případě se jedná o názor Čechů na státy Korejského poloostrova, který se může měnit v závislosti na historický i recentní postoj k politice Spojených států amerických, respektive Sovětského svazu.

Jižní Korea, ač je v celosvětovém měřítku velmi důležitá, je stále pro Čechy neznámou zemí spojovanou s mezikorejským konfliktem. Důležitým cílem české vlády je a měla by být tedy kulturní diplomacie, která pomůže celistvému povědomí a pozitivnímu mínění o vzájemných vztazích. Kultura je totiž nyní významným faktorem, který rozšiřuje znalosti a zájem.[66] V současné době se situace česko-korejského dialogu může těšit úspěchu, ačkoliv v české společnosti panuje stále nízké povědomí o Jižní Koreji až na několik zásadních okamžiků v historických momentech nebo moderních fenoménech. Bylo by určitě zajímavé vidět ve zpravodajství, ale i v kulturních médiích (například kinech, televizi či rádiu), více zástupců korejského umění, nejen tradičního, ale i moderního, jelikož to má nyní v celosvětovém měřítku velkou naději na úspěch.

Postoj české společnosti ke Korejcům se liší od ostatních cizinců na základě jejich ekonomické pozice. Korejští migranti na českém území ve většině případů neplánují zůstat, nejsou ekonomicky závislí na většinové společnosti a nemusí se asimilovat. Trvalí imigranti se o

[63] PUCEK, Vladimír. *Dějiny koreanistiky: vznik a rozvoj koreanistiky v Československu/České republice a její přínos k prohloubení vzájemných vztahů s Koreou*. Praha: Ústav Dálného východu, 2015, s. 26. ISBN 978-80-260-7880-7
[64] Korejsko-české vztahy. In: *Velvyslanectví Korejské republiky v České republice* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-05-25]. Dostupné z: http://overseas.mofa.go.kr/cz-cs/wpge/m_8969/contents.do
[65] UNESCO. *Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue: World Reports series*. Paříž: United Nations Educational, Cultural and Scientific Organization, 2009, s. 42-43. ISBN 978-92-3-104077-1.
[66] ROUPCOVÁ, Michaela. *Fenomén jihokorejské kulturní vlny v kontextu globalizace* [online]. Praha, 2015 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/gmzxjo/. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 37

asimilaci spíše také nesnaží, protože podnikají pouze v rámci korejské komunity nebo plánují návrat do Koreje.[67]

"Korea ve svých moderních dějinách překvapivě zažila podobné výzvy a složité okamžiky jako Česko. A stejně jako ona se s nimi nakonec vypořádala a dokázala je překonat."[68] Korejci, stejně tak jako Češi, mají v historii časy diskriminace a utlačování ze strany větších národů. Nicméně pro úspěšný mezikulturní dialog je zapotřebí zohlednit několik kritérií a pravidel. Při dialogu se nesmí pouze "hledat společné" v kulturách či náboženstvích. Odlišnosti a rozmanitosti by tedy měly být tématem dialogu, stejně tak jako zdůrazňování věcí, které jsou oběma stranám společné. Informovanost o citlivých otázkách nebo tabu, spojených s konkrétní kulturou nebo jejím náboženstvím je také velmi důležitá. Je potřeba být informován o tom, co je urážlivé, nevhodné či naopak posvátné. Další skutečností je podpora aktivní tolerance a vzájemného respektu místo pouhého přijetí odlišnosti.[69]

Jaká konkrétní doporučení mají Korejci pro Čechy? "*Abychom se více usmívali, měli bychom se chovat přívětivěji k turistům, jestli s nimi chceme dělat nějaký ten business, měli bychom dávat větší pozor při hodinách zeměpisu, když se mluví o Asii, zlepšit servis v restauracích a obchodech, být více přátelští už od prvního kontaktu, být méně xenofobní a rasističtí, nevtipkovat o KLDR, být více respektující ke starším a k ženám, větší implementace angličtiny a nenosit ponožky v sandálech"*.[70]

Jednou ze základních překážek mezikulturního dialogu je náš sklon k přísnému ohraničování jiných kultur jakoby je oddělovaly zlomové linie. Civilizace, společnosti a kultury existují ve vzájemném vztahu. Účelně nebo podvědomě tedy komunikují, ovlivňují se a vzájemně se definují.[71] Kulturní stereotypy jsou všudypřítomné. Pomocí stereotypů skupiny vymezují sebe od "těch ostatních", od cizinců, od kterých se cítí nadřazení. Dialog může narazit právě při setkání s nějakou rozdílností, která poté nemusí být tolerována. Pokrok v oblasti komunikace a informací usnadňuje kontakt mezi kulturami a podporuje vzájemné poznání. Nicméně může i

[67] BAREŠOVÁ, Ivona (ed).. *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, s. 59-61. ISBN 978-80-244-2645-7.
[68] KOLEKTIV AUTORŮ. *Korea, země hledící do budoucnosti*. Praha: Fraus, 2015, s. 5. Bez ISBN.
[69] SCHOEFTHALER, Traugott. What Went Wrong with the Dialogue between Cultures?: Cultural Relations Crisis. In: *Qantara.de* [online]. 2006 [cit. 2020-06-13]. Dostupné z: https://en.qantara.de/content/cultural-relations-crisis-what-went-wrong-with-the-dialogue-between-cultures
[70] FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, s. 36
[71] UNESCO. *Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue: World Reports series*. Paříž: United Nations Educational, Cultural and Scientific Organization, 2009, s. 37-41. ISBN 978-92-3-104077-1.

podnítit tvorbu předsudků nebo vymezování již zmíněného “my a oni”. Všechny zmíněné prvky samozřejmě záleží na individuálních členech dialogu a jejich schopnosti a hlavně ochotě naslouchat, komunikovat a vzdělávat se. V současné době je zapotřebí se vyvarovat předsudkům a rasismu. V roce 1994 byla uzavřena Dohoda o kulturní spolupráci mezi Vládou České republiky a Korejské republiky, která pomohla k upevnění vztahů. Transkulturní dialog mezi těmito velmi rozdílnými státy může být nesmírně obohacující. Komunikace a spolupráce těchto dvou odlišných kultur tedy je možná. Z korejské strany, konkrétně například kromě prezentované populární kultury, gastronomie či kosmetiky, by mohlo být také zajímavé vzdělávat se v oblasti konfucianistických principů či asijské historie.

6. Popis výzkumu

V teoretické části byla představena historie Korejského poloostrova se zaměřením na Jižní Koreu a dále byly shrnuty důležité kulturní prvky Korejské republiky. Následně se práce věnovala vztahům Jižní Koreje a České republiky a spolupráci na ekonomické, kulturní a diplomatické úrovni. Zároveň byly prezentovány možnosti vzájemného kulturního seznámení a oboustranného povědomí občanů Jižní Koreje a České republiky.

Cílem této bakalářské práce je prozkoumání reálného mínění a informovanosti české společnosti o Jižní Koreji a dále korejské společnosti o České republice. Dotazníkové šetření tak dokáže zodpovědět otázky, jestli má česká a korejská společnost povědomí o svém protějšku na nízké nebo na vysoké úrovni a jaký názor mají obě společnosti na mezinárodní vztahy. Získané výsledky zmapují oblasti znalostí a mohou dále sloužit k rozvoji propagace kulturních prvků Jižní Koreje a České republiky. Vycházím z předpokladu, že společnosti mají malé povědomí díky nízké informovanosti, proto u většiny otázek nabízím dotazovaným prostor pro sdílení jakýchkoliv názorů, zkušeností, emocí či připomínek. Otázky byly vybrány účelně základní a snadné, aby nebyly kladeny vysoké nároky na respondenty. Jsou vytvořeny na základě první části bakalářské práce.

6.1 Popis použité metody

Pro získávání dat praktické části této práce byl zvolen online dotazník platformy Google Forms. Tato forma byla vybrána, jelikož bylo mým cílem zkompletovat údaje jak od českých, tak od korejských respondentů, se kterými nemám možnost osobního kontaktu. Další okolností výběru je skutečnost, že dotazníkové šetření probíhalo v období, kdy byl i osobní kontakt s českými respondenty nemožný díky přítomnosti viru covid-19. Dotazník obsahuje uzavřené i otevřené otázky, aby respondenti získali prostor pro sdělení odpovědi a to bez potřeby znalosti tématu. Dotazník byl distribuován pomocí sociálních sítí jako je Facebook, Twitter, a KakaoTalk a poté byl vyhodnocován. V dotazníku je dotyčná osoba nejprve seznámena se jménem zpracovatele práce a jeho oborem studia. Dále je respondent informován o tématu dotazníku a je ponaučen o anonymitě a účelu sběru dat. Samotný dotazník je rozdělen do pomyslných okruhů. Úvodem jsou osoby tázány na jejich věk a pohlaví (tato data nejsou pro tento konkrétní výzkum zásadní). Dále byly představeny otázky, které se věnují povědomí o základních informacích o konkrétním státu, například geografické poloze či státním symbolům. Další z okruhů se věnuje

historii státu a důležitým událostem v jeho dějinách. Následující část se týká kultury (dotazuje se například na pokrmy, sport, tradiční kroj, písmo apod.) a populárních pojmů charakterizujících stát. Je také zjišťováno, zda respondenti znají nějaké reprezentující osobnosti nebo známé firmy. Cílem první sekce je zjistit do jaké míry a v jakých oblastech jsou dotazovaní informovaní. Druhá sekce začíná okruhem, který je zaměřen na téma, zda respondenti mají zájem navštívit tento konkrétní stát. Zde je představen výčet důvodů a názorů, které ovlivňují rozhodnutí k návštěvě. Dále zjišťuji, jak na dotazované působí cizinci uvedené národnosti. Tato otázka mapuje názory a postoje, které respondenti zastávají při nahlížení na jiné osoby. Další z otázek se zaměřuje na to, jak dotazovaní vnímají mezinárodní spolupráci České republiky a Jižní Koreje. Jedna z částí je zaměřena na propagaci kultury v cizím státě a věnuje se oblasti jejího působení. Zde se věnuji představení státu např. v médiích (televize či internet), škole, zaměstnání či mezi známými. Zajímám se také o to, kde a jak lidé nejčastěji získávají informace o druhém státu. Poslední část výzkumu zjišťuje, zda dotazovaní dokážou správně charakterizovat populární pojmy či osobnosti. Dotazníkové šetření je založené na několika oblastech různého tématu. Otázky byly uzavřené i otevřené - tímto způsobem se nejlépe dozvídáme o míře znalostí respondentů a zjišťujeme jejich autentické názory např. o kultuře země společně i s důvody jejich postojů. Úvod je zakončen poděkováním za ochotu a spolupráci při výzkumu.

6.2 Charakteristika respondentů a průběh šetření

Dotazník byl českým respondentům předkládán v českém jazyce a obsahoval 43 otázek, ze kterých bylo 17 strukturovaných (uzavřených) a 26 nestrukturovaných (otevřených). Korejským respondentům byl odeslán dotazník v korejském jazyce a obsahoval 39 otázek, ze kterých bylo 13 otázek strukturovaných a 26 nestrukturovaných. Oba dotazníky byly rozeslány plošně bez konkrétního a reprezentativního výběru účastníků výzkumu. Snažila jsem se však, aby byly zprostředkovány odpovědi od osob různého pohlaví a věku. Největší návratnost byla od osob ve věku 18-40 let, které byly zároveň požádány, aby dotazník distribuovaly. Předpokládám, že jelikož jsem o rozšíření dotazníků požádala hlavně studenty Hanshin University, byla tato skupina respondentů nejrozšířenější. Zde musím zdůraznit fakt, že data nevypovídají o celé korejské společnosti, jelikož dotazníky měly k dispozici hlavně osoby do čtyřiceti let, se kterými jsem se seznámila při svém pobytu v Koreji (záměrně jsem se neobracela přímo na ty Korejce, kteří se zúčastnili mé přednášky). Během dotazníkového šetření mě cca 30 českých respondentů

kontaktovalo s omluvou, že dotazník nevyplní pro jejich nedostatečné informace o tématu. Několik respondentů mi naopak dalo zpětnou vazbu, že i přes jejich neznalost tématu se po vyplnění dotazníku začali více zajímat o Jižní Koreu. Nicméně lze říci, že Češi na dotazník svými reakcemi i některými odpověďmi reagovali spíše neochotně či negativně. Jihokorejští respondenti mě naopak kontaktovali a sdělili mi své pocity z jejich zájezdu do Prahy nebo vyjádřili zájem o návštěvu České republiky. Dotazovaní také vyslovili kladný názor na téma výzkumu a projevili iniciativu dotazník šířit. Z uvedeného vyplývá, že korejští účastníci dotazníkového šetření měli k výzkumu mnohem pozitivnější přístup než ti čeští.

Dotazníky jsou přiložené v originále v příloze č.1.

7. Výsledky výzkumu

7.1 Dotazníkové šetření v České republice

Otázky č.1 a č.2 zjišťovaly základní demografické informace. Do dotazníku se dohromady zapojilo sedmdesát sedm osob - deset osob ve věku do 18 let, padesát osob ve věku 18-40 a sedmnáct osob ve věku 40+. Do vyplnění dotazníku se zapojilo padesát jedna žen a dvacet šest mužů.

Otázka č.3 zjišťovala, co si pod pojmem Jižní Korea Češi představují. Otázka měla velký rozptyl možných odpovědí, ze kterého není možné udělat ucelený graf. Nejčastější odpovědí bylo *"země v Asii"* a dále i přesnější určení polohy, což dokazuje, že Češi vědí, kde se stát nachází. Objevovala se také odpověď *"soused Severní Koreje."* S tím se také spojovaly odpovědi jako *"ta svobodná/demokratická Korea,"* z čehož můžeme odvodit, že vnímání Jižní Koreje je ovlivněné aktuální situaci a historickými vztahy se Severní Koreou, o kterých má společnost určité povědomí. Nicméně několik odpovědí zmiňovalo nesvobodu a fanatičnost, pravděpodobně kvůli záměně obou Korejí. Pojem válka se také vyskytoval díky povědomí o Korejské válce. Dotazovaní také často zmiňovali moderní vyspělost země v oblasti ekonomiky, infrastruktury a architektury a vysokou kvalitu technologií. Zmíněna byla také bohatá kultura, slušní lidé, zajímavá historie, dobrá gastronomie a krásná příroda. Objevily se i konkrétní pojmy, například exotika, pralesy a oáza. Několik odpovědí bylo také velmi nekonkrétních např. *"stát"* , nebo že si nic konkrétního respondent nevybaví. Někteří respondenti také odpovídali pouze v krátkých jednoslovných pojmech, které zmiňovaly olympijské hry, kosmetiku, K-Pop, (japonské) suši či judo. Bohužel byly také zaznamenány odpovědi, jako *"šikmý oči"*, *"malý penis"*, nebo v návaznosti na aktuální celosvětovou situaci byl jednou z odpovědí také koronavirus.

V otázce č.4 jsem se dotazovala, co přijde Čechům na Jižní Koreji nejatraktivnější. Nejvíce byly zmíněny technologie, dále kultura, příroda, architektura, gastronomie a ekonomická vyspělost. V odpovědích také padly konkrétní odpovědi jako Soul, kimči, K-Pop, e-sport a videohry, korejky nebo (japonské) judo. Čtvrtina dotazovaných odpověděla, že netuší, anebo že jim nepřijde atraktivní nic.

Další následovala otázka č.5, jaký je celý úřední název Jižní Koreje. Otázka byla uzavřená a byly nabídnuty čtyři odpovědi, které můžeme vidět v grafu níže. Zde se prezentoval problém časté záměny dvou sousedních států. Ač většina respondentů odpověděla správně, druhou nejčastější odpovědí byl úřední název KLDR.

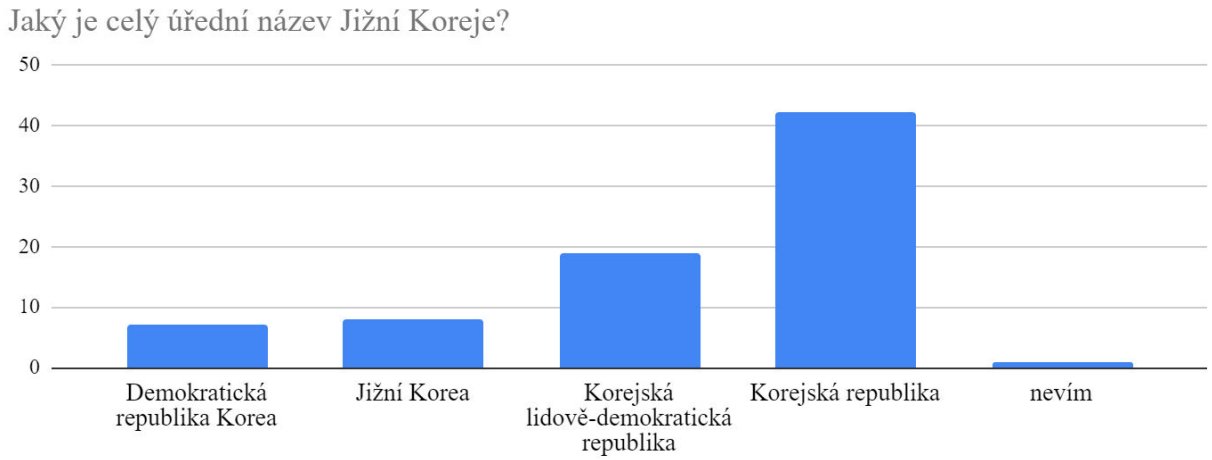

Graf pro otázku č.5

U otázky č.6, jestli je Jižní Korea ostrov, poloostrov či vnitrozemský stát se opět prokázala geografická znalost více než 80% respondentů, kteří určili, že Jižní Korea je poloostrov. Dále 13% dotazovaných odpovědělo, že Jižní Korea je vnitrozemský stát a necelé 3% uvedla, že je to ostrov. Otázka č.7 navazovala na předchozí a zjišťovala, kolik států kromě Severní Koreje sousedí s Jižní Koreou. Respondenti nejčastěji uváděli, že ani jeden, jelikož Koreu obklopuje pouze moře a hranice sdílí jen se Severní Koreou, ale třetina dotázaných odpověděla, že sousedí s dalším jedním až s pěti státy.

Následující část dotazníku započala otázkou č.8, jaký druh státu je Jižní Korea (jaká je zde forma vlády). U této uzavřené otázky byly uvedeny čtyři odpovědi (diktatura, republika, monarchie a totalitarismus), ze kterých respondenti vybírali. Nejčastější odpovědí byla republika - osmdesát procent odpovědí tedy bylo správně. Dalších patnáct procent uvedlo diktaturu, pravděpodobně díky špatnému určení Jižní a Severní Koreje, a zbylých pět procent uvedlo totalitarismus a monarchii. Navazujícím dotazem, otázkou č.9, bylo, zda respondenti vědí, v jakém roce Jižní Korea zavedla demokracii. Otázka byla otevřená a dotazovaní uváděli data od roku 1945 až po rok 2005. Polovina odpověděla, že netuší, ale nejčastějším datem pak byl rok 1953, 1960, 1980 a 1990.

Respondentům byla dále předložena fotografie bývalé prezidentky Pak Kun-hje, která byla v roce 2017 sesazena pro korupci. Na otázku č.10, zda dotazovaní vědí, kdo je na fotografii, byla nejčastější odpovědí ta správná. Nejvíce bylo uváděno, že na fotografii je prezidentka, dále, že je bývalou prezidentkou a také sesazenou prezidentkou. Přibližně čtvrtina respondentů uvedla, že netuší, nebo že se jedná o spisovatelku či premiérku nebo političku.

Dotazovaným byla dále položena otázka č.11, jaké je hlavní město Jižní Koreje. Na výběr zde byly hlavní města: Japonska - Tokyo, Číny - Peking, Jižní Koreje - Soul a Severní Koreje - Pchjongjang. Tři čtvrtiny respondentů odpověděly správně a zbylá čtvrtina uváděla jiná města, mezi kterými byl nejčastěji zmíněn Pchjongjang, což se dalo předpokládat díky již uvedenému problému záměny států Korejského poloostrova. Otázka č.12 obsahovala čtyři obrázky vlajek - Jižní Koreje, Číny, Severní Koreje a Malajsie. Státní vlajku určili respondenti z téměř 95% správně. Další dvě otázky (č.13 a č.14) se věnovaly hangulu, korejskému písmu. Předloženy byly tři obrázky znázorňující korejské, japonské a thajské oficiální písmo. Dvě třetiny respondentů zaměnily korejské písmo za japonské a třetina vybrala správně korejský hangul. Tato odpověď byla předpokládána pro skutečnost, že drtivé procento komunikace v Evropě zprostředkovává latinka, takže česká společnost nemá s různými typy asijských znaků zkušenost. Další otázkou bylo, zda respondenti vědí, kdy vzniklo korejské písmo a jaké písmo se na korejském území používalo před jeho vznikem. Otázka byla otevřená. Tři čtvrtiny dotazovaných odpověděly, že netuší. Zbytek tipoval éry a data od 14. století až po rok 2000. Odpovědi dále obsahovaly názor, že před korejským písmem se na Korejském poloostrově používalo písmo čínské (ve větší míře) nebo japonské. V následující otázce č.15 jsem se dotazovala, jakou měnou se platí v Jižní Koreji. Na výběr byly tři možnosti. Korejský won, japonský juan a malajský ringgit. Přibližně dvě třetiny respondentů odpověděly správně, tedy že jihokorejským platidlem je won. Zbývající třetina považovala za měnu v Jižní Koreji juan a ringgit.

Následující část dotazníku započala otázkou č.16, zda respondenti dokážou vyjmenovat něco z korejské historie. Zde byla nejčastější negativní odpověď. Čtyřicet čtyři osob uvedlo Korejskou válku a dalších pět doplnilo i data události (čtyři z nich chybně) a jiné detaily války. Zmíněna byla také okupace Japonskem či utěšitelky (*comfort women* - ženy sloužící jako sexuální otrokyně při japonské okupaci). Vyskytl se ale i názor, že Jižní Korea je pod okupační správou ze strany Spojených států amerických. V odpovědích byly dále zmíněny, ale bohužel nebyly rozvedeny, pojmy jako olympijské hry v roce 1988, diktatura, spor s Čínou či K-Pop.

Vyskytla se také zmínka havárie elektrárny Fukušima z roku 2011, což je událost z japonské historie nebo Kim Čong-un.

Dotazování se dále věnovalo rozdílům mezi Jižní a Severní Koreou. Nejčastější odpovědí na otázku č.17 byla forma vlády těchto dvou států. Většina respondentů správně odpověděla, že rozdílem je politické zřízení, tedy diference mezi demokracií a diktaturou. Dále byly zmíněny odlišnosti v životní úrovni, ekonomice, bohatství, náboženství či lidských právech. Severní Koreji byly často vytýkány komunismus, cenzura, mohutná armáda i ideologie Čučche. Jižní Korea byla charakterizovaná jako vyspělá svobodná země. Čtrnáct osob reagovalo, že neznají odpověď.

Otázka č.18 se ptala na skutečnost, jestli dotazovaní vědí důvod, proč byly Severní a Jižní Korea rozdělené. Přibližně čtvrtina respondentů neznala správnou odpověď. Častou odpovědí dále bylo, že se tak stalo po druhé světové válce a rozdělení je její důsledek. Existuje také povědomí dotazovaných o rozdílných režimech, tedy že existuje bariéra mezi demokratickým a diktátorským zřízením dvou států. Dále několik osob uvedlo detaily rozdělení na 38. rovnoběžce, a to např. spojitost s konfliktem mezi Sovětským svazem a Spojenými státy americkými, občanskou válku či konání prezidenta Harryho S. Trumana. Dále byly uvedeny odpovědi jako *"Kim Ir-sen*", *"komunismus"* nebo *"Čínská zeď."*

Následující otázka č.19 se týkala zjištění, zda respondenti dokáží napsat fakta o Korejské válce. Zde již více než polovina dotazovaných neuvedla odpověď. Ze zbylých dvaceti osmi odpovědí bylo desetkrát zmíněno datum konfliktu, pětkrát zapojení Sovětského svazu a Spojených států amerických, čtyřikrát 38. rovnoběžka a dvakrát skutečnost, že válka oficiálně nikdy neskončila. Navazující otázka č.20 měla za úkol zjistit, v jakém roce byla v Jižní Koreji zrušena povinná vojenská služba. Dotazovaní určovali datum od padesátých let dvacátého století (ukončení Korejské války) do roku 2000. Patnáct respondentů správně odpovědělo, že nástup je stále povinen. Nejvíce otázek však zůstalo nezodpovězeno.

V souvislosti s historickými okolnostmi byly dále v otázce č.21 osoby tázány, zda vědí, co znamená pojem Asijští tygři. U této otázky byla nejčastější správná odpověď. Pojem Asijští tygři se neváže přímo k Jižní Koreji a jedná se o obecné znalosti ekonomiky či historie. Dále respondenti tipovali sportovní týmy, zvířata či bojové jednotky.

V následující části dotazníku byla uvedena důležitá otázka č.22, zda respondenti chtějí či plánují navštívit Jižní Koreu. Více než polovina dotázaných odpověděla, že nemají zájem. Výsledky jsou uvedeny v grafu níže.

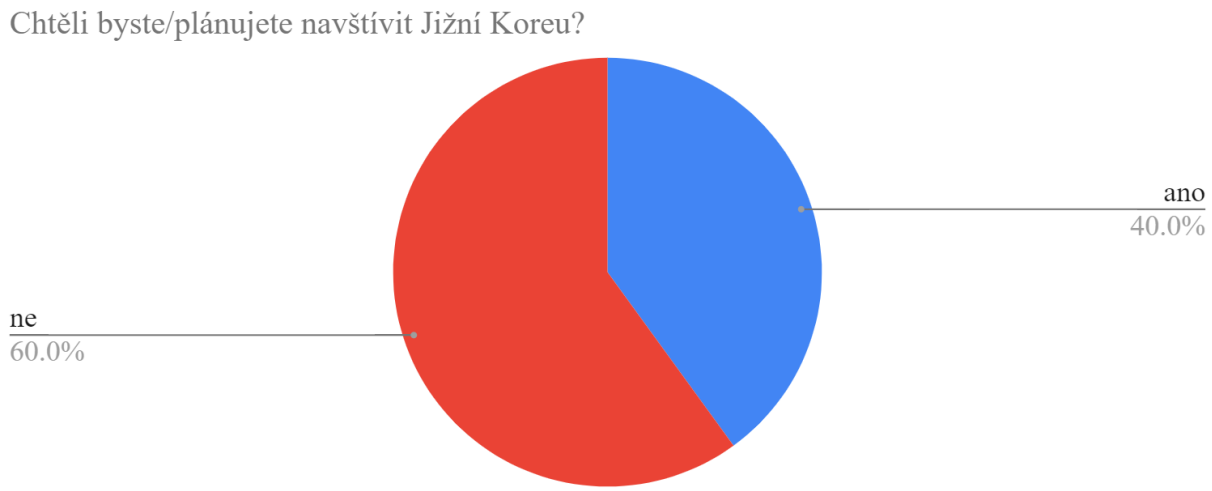

Graf otázky č.22

V návaznosti na předchozí dotaz byli v otázce 23 dotazovaní požádáni, aby uvedli důvod, proč mají či nemají zájem o návštěvu Jižní Koreje. Zde se mohli respondenti volně vyjádřit. Nejvíce atraktivní skutečností a důvodem k návštěvě Jižní Koreje byla uvedena gastronomie. Dále také exotické prostředí, příroda, historie a památky či kosmetika, E-sport a obecně moderní technologie. V opačném případě dotazované odrazují hlavně mezikorejské spory, dále finanční situace, geografická vzdálenost, odlišnost asijské a evropské kultury, jazyková bariéra a nedostatek informací o destinaci. Respondenti také uvedli, že raději navštíví jiné asijské země (např. Japonsko, Thajsko…), nebo země jim blízké, tedy evropské. V kontextu aktuální situace zde padlo jako negativum i strach z koronaviru.

V otázce č.24 jsem se dotazovala na to, jak na Čechy působí Korejci v České republice. Největší procento respondentů postrádá osobní zkušenosti či vidí Korejce neutrálně. Často také lidé nevnímají jejich působení v České republice nebo nerozlišují Asiaty. Dále bylo zaznamenáno spousty přídavných jmen či vlastností. Češi vidí Korejce jako exotické zvláštní cizince či turisty. Korejce trvale žijící na našem území vnímají kladně, pro inovace a kapitál, který poskytují. V souvislosti s již zmíněnou neschopností rozlišování asijských národností respondenti uvádějí, že na Korejce nahlíží jako na Číňany či Vietnamce. Dalšími hojně zmiňovanými popisy Korejců

bylo: *cílevědomí, čistotní, inteligentní, milí, ohleduplní, přátelští, pracovití, profesionální, šikovní, slušní, vděční, vzdělaní*, ale naopak i: *vypadají vtipně, jsou odtažití, namyšlení, zvláštní.*

Otázka č.25. zjišťovala, jak vnímají Češi politickou spolupráci Jižní Koreje s Českou republikou. Drtivá většina respondentů uvedla, že nemá informace (70%). Zbytek odpovědí potvrdilo předpoklad, že společnost je hlavně informována o spolupráci s Čínou, jelikož vztahy s Koreou nejsou v médiích zmiňovány. Několik dotazovaných však uvedlo, že spolupráce existuje v oblasti ekonomiky, obchodu a průmyslu. Cení si hlavně korejské investice a naopak příklonu České republiky k Jižní Koreji v problematice mezikorejského konfliktu, přesněji jaderných zkouškách. Zmíněna byla například korejská továrna Nexen či firma Hyundai. Kulturní výměna je uvedena pouze jednou a to s přáním jednoho respondenta o otevření korejského kulturního centra na našem území. Do budoucna vidí dotazovaní potenciál o zviditelnění spolupráce a dalšího pozitivního vývoje.

V otázce číslo 26 jsem se tázala, zdali se respondenti někdy setkali s propagací Koreje v České republice například v ekonomice nebo kultuře. Na grafu níže lze vidět, že více než 70% dotazovaných se nesetkalo s žádnými informacemi propagujícími Jižní Koreu z jakéhokoliv pohledu. To se dále může promítat v povědomí o Jižní Koreji.

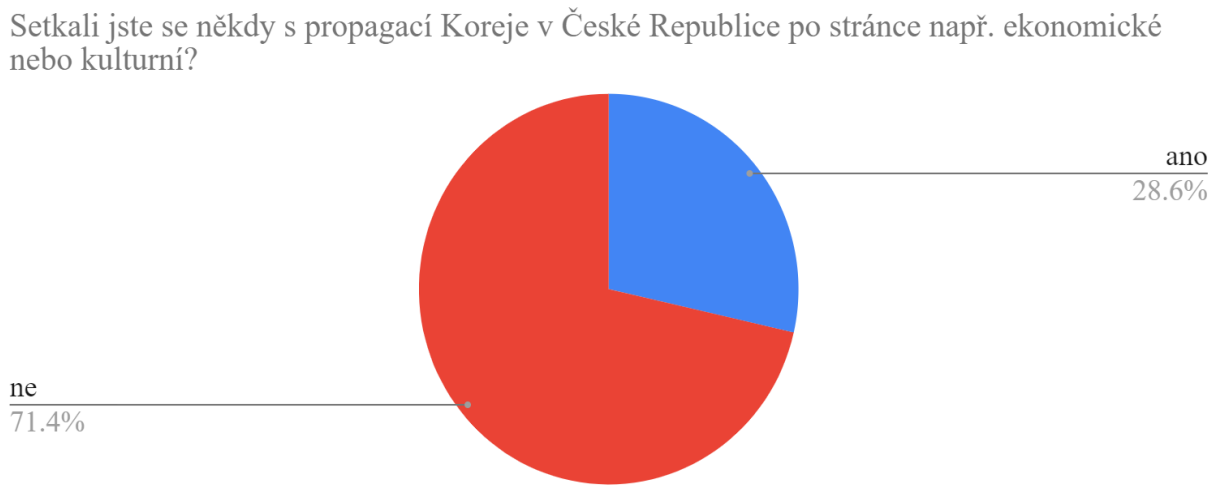

Graf pro otázku č.26

Dotazovaní, kteří přišli do kontaktu s propagací, dále v otázce č.27 odpověděli, že se s ní setkali hlavně v televizi, na internetu, skrze přátele nebo při výuce zeměpisu na střední škole, či v zaměstnání. Dále jsem se v otázce č.28 dotazovala, jak nebo odkud získávají respondenti

informace o Jižní Koreji - 70% z nich cíleně informace nevyhledává. Dotazovaní dále uvedli, že informace se k nim dostávají od přátel a rodiny, dále z masmédií, nebo náhodně na internetu, či v novinách. Několikrát bylo také uvedeno, že větší množství informací obdrželi při konání olympijských her v roce 2018. Byla také zmíněna škola, ze které si respondenti pamatují některé informace a dále ruské zdroje o globálních souvislostech, či dokumenty v televizním vysílání. Při zájmu by respondenti dále využili wikipedii či google, ale to by je musela nejprve oslovit nějaká konkrétní skutečnost. V otázce č. 28 jsem se dotazovala, zda Češi znají nějaké korejské osobnosti. Na grafu níže můžeme vidět, že přibližně dvě třetiny respondentů neznají žádnou korejskou osobnost.

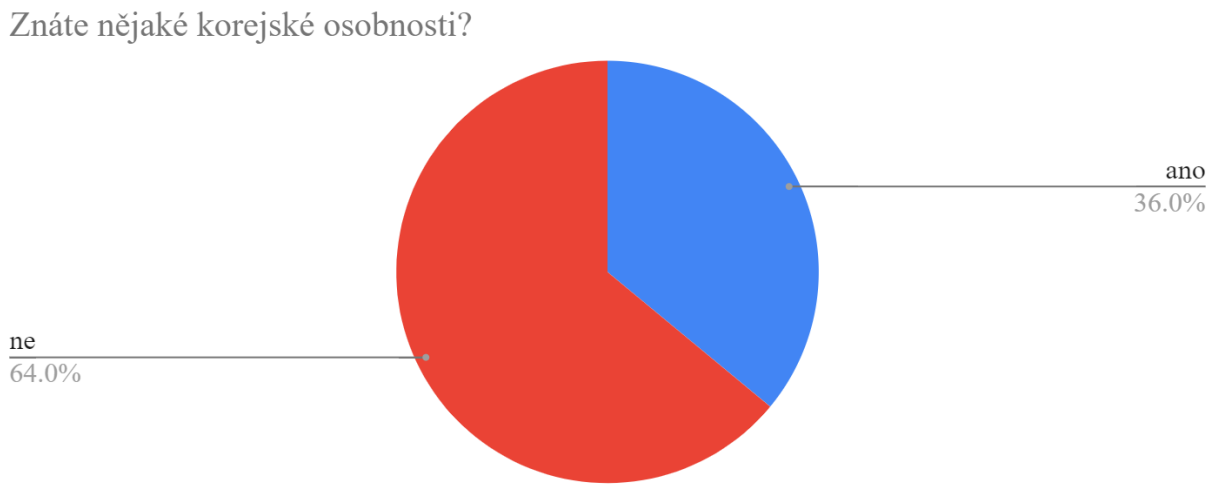

Graf k otázce č.28

V otázce č.29 jsem se dotazovala těch respondentů, co zmínili, že někoho významného znají, jaká je jeho oblast působnosti. V odpovědích byl nejčastěji uveden pojem *"gangnam style"* místo konkrétního jména, takže lze vyvodit, že celosvětová popularita hitu zpěváka PSY zasáhla i Českou republiku. Obecně nezmiňovanější oblastí působnosti byla hudba, přesněji K-Pop (zmíněna byla jména chlapeckých a dívčích skupin), dále také politika, kde byli chybně zmíněni Kim Čong-il a Kim Ir-sen. Další kategorií byl sport, E-sport, umění a herectví. Mezi konkrétní jména patřili režisér filmu Parazit Pong Čun-ho, zpěvák G-Dragon, umělec Nam June Paik, dále spisovatelka Čo Nam-džu, módní návrhářka Kim Min-džu a umělkyně Lee Bul.

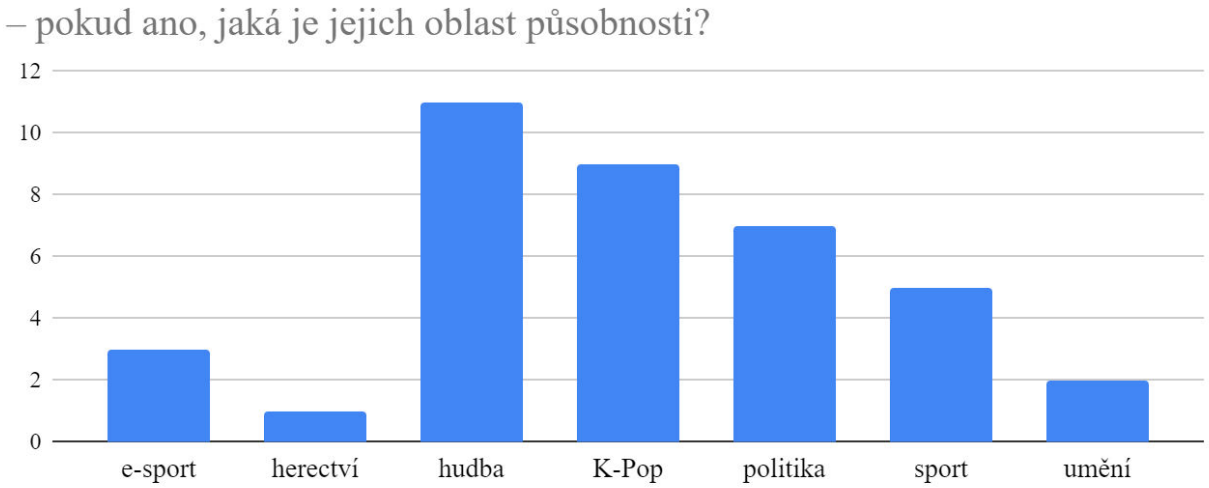

Graf k otázce č.29

V souvislosti s popularitou hitu Gangnam Style jsem se v otázce č.30 dotazovala, zda respondenti vědí, co znamená slovo "gangnam" v názvu populární skladby. Na výběr jsem dala tanec, čtvrť, pokrm a město. Čtyřicet procent odpovědělo, že se jedná o tanec, což není správně, ale dá se to předpokládat díky ikonickému tanečnímu kroku, který je s videoklipem spojován a stal se celosvětovým trendem. Další nejčastější odpovědí byla čtvrť, dále město a patnáct procent dotazovaných uvedlo, že netuší. Tři respondenti napsali, že se jedná o pokrm.

Otázka číslo 31 zjišťovala, co je korejský národní sport. Možnosti byly čtyři: karate, sumo, taekwondo a judo. Čtyřicet tři respondentů, tedy více než polovina, uvedlo správnou odpověď - taekwondo. Druhou nejčastější odpovědí bylo sumo a odpověď "nevím", poslední odpovědí bylo karate a judo.

Následně jsem se v otázce číslo 32 dotazovala, v jakých městech se konaly Olympijské hry na území Jižní Koreje. Otázka byla otevřená. Nejčastější odpovědí byl Soul, pravděpodobně díky popularitě letních olympijských her v roce 1988, ale uveden byl také Pchjongčang a to díky zimním olympijským hrám v roce 2018. Byly zmíněny i kombinace měst Soul a Pchjongčang, ale někdy i chybně město Pchjongjang, které má podobný název, ale je hlavním městem KLDR. Dvacet respondentů dále uvedlo, že netuší a několik napsalo, že se nikdy na korejském území nekonaly, či že se konaly v Pekingu.

Otázka č.33 se snažila zjistit, zda dotazovaní dokážou pojmenovat národní zvíře Jižní Koreje. Dvě třetiny respondentů ho určit nedokázaly. Nejčastějším zmíněným zvířetem byl tygr, panda, drak, koala, jeřáb, kráva, medvěd, vodní býk, či bohužel nevhodné výrazy.

V následující otázce č.34 dostali dotazovaní za úkol vybrat ze třech uvedených obrázků tradiční korejský oděv. Předloženy byly tři fotografie s páry v tradičních oděvech Japonska, Číny a Koreje, které byly vybrány tak, aby oděvy viditelně znázorňovaly hlavní prvky každého klasického kroje. Nejčastěji zvoleným oděvem byl čínský oděv (více než třetina respondentů vybrala tento obrázek), dále pak korejský (přibližně třetina) a japonský, nebo dotazovaný na otázku neodpověděl. Otázka č.35 s obrázky, na kterých byly uvedeny nejpopulárnější prvky každé národní kuchyně, například knedlíčky, kimči, suši a pho, se věnovala tradičnímu korejskému jídlu. Z ukázek populárních čínských, vietnamských, japonských a korejským pokrmů respondenti vybírali správnou odpověď. Třetina dotazovaných správně označila obrázek s korejskými pokrmy, dvacet jedna hlasů vybralo čínský pokrm, devět vietnamský a pět japonský. V České republice je nyní asijské jídlo velmi dostupné, a přestože se korejské restaurace nacházejí hojně jen ve větších městech, asijské jídlo je vyhledávané a oblíbené.

Otázka č.36 zjišťovala povědomí o korejských firmách u nás. Nejčastěji zmíněnou byla automobilka Hyundai a na dalších příčkách se umístily Samsung, Kia, LG a Daewoo. Uvedené byly také letecké společnosti Korean Air a Asiana Airlines, dále Lotte a E-Mart a hudební společnosti SM, JYP, Pledis a BigHit. Zmíněny byly i japonské firmy Sony, Suzuki či čínská firma Xiaomi. Bohužel i u této otázky se vyskytlo několik názorů, které tvrdily, že *"všechno to jsou Vietnamci"*.

Závěrečná část otázek se věnovala konkrétním pojmům a osobnostem z oblasti korejské kultury. Kimči, na které jsem se tázala v otázce č.37, zná přibližně polovina respondentů. Je zajímavé pozorovat, jak originální prvek tradiční kuchyně může být populární po celém světě ve spojení se zmíněnou skutečností, že na Jižní Koreji Čechy nejvíce láká gastronomie. Na otázku č.38, co je to Sewol, odpověděli správně pouze dva respondenti. Zde lze vidět, že události novodobé asijské historie jsou pro nás stále přehlédnutelné. Otázka č.39 byla doplněna fotografií vůdce Církve sjednocení Muna Son-mjong a jeho manželky. Zakladatele takzvaných "Moonistů" správně pojmenovali pouze tři lidé. Přibližně třetina respondentů správně popsala zkratku DMZ (demilitarizovanou zónu mezi Jižní a Severní Koreou) v otázce č. 40. Tuto skutečnost lze předpokládat díky povědomí o mezikorejském konfliktu. Ostrov Čedžu, na kterém se nachází nejvyšší hora Korejské republiky (otázka č.41), správně uvedlo pouze sedm respondentů. Na otázku č.42 co je to hangul, odpověděla správně čtvrtina respondentů.

7.2 Dotazníkové šetření v Jižní Koreji

První dvě otázky č.1 a č.2 zprostředkovaly základní demografické informace. Do dotazníku se dohromady zapojilo padesát osm osob - devět osob ve věku do 18 let, třicet pět osob ve věku 18-40 let a čtrnáct osob ve věku 40+. Do vyplnění otázek se zapojilo dvacet osm žen a třicet mužů.

První část dotazníku se věnuje povědomí Korejců o České republice a jejich individuálnímu názoru na tuto zemi. Otázkou č.3 bylo, co si respondent vybaví pod pojmem Česko. Nejčastěji dotazovaní uvedli Prahu (což bylo předpokládáno), anebo zemi s krásným hlavním městem. Česká republika je vnímána jako populární turistická destinace v centru Evropy či v bývalém Sovětském svazu. Dále bylo zaznamenáno několik pozitivně laděných pojmů jako krása, romantika, historie, lokální kultura, exotika či konkrétní prvky jako pivo, trdelník, vepřové koleno a Vánoce. Vyskytla se i odpověď, která republiku charakterizuje jako zemi s mnoha korejskými firmami, město s mnoha červenými střechami nebo nejkrásnější místo v Evropě. Několik lidí uvedlo, že se jim při zmínce České republiky jako první vybaví seriály, ve kterých země figurovala. Dále byli respondenti v otázce č.4 tázáni, co je pro ně na Česku nejvíce atraktivní. Nejhojněji bylo zmíněno okouzlující prostředí a architektura Prahy, uveden byl Pražský hrad a Karlův most, dále hrady a scenérie. Historické centrum Prahy a Český Krumlov jsou atraktivní pro jejich zachovalé budovy a romantickou atmosféru. Spousty lidí také ocenily pivo, hudbu a tanec, se kterými se mohly setkat v ulicích. Respondenti uvedli, že je zaujal rozdíl v pouličním umění Prahy a Soulu. V Soulu je toto umění zaměřené spíše na moderní kulturu, čili zpěv a tanec spojený s K-Popem, zatímco v Praze se setkáváme s tradiční českou hudbou, hranou na klasické nástroje.

Dotazovaným byla dále předložena otázka č.5, jaký je úřední název Čech. Otázka byla uzavřená a na výběr byly možnosti: Česko, Československo, Česká republika a Čechy. Na grafu níže, je uvedena předpokládaná skutečnost, že někteří Korejci stále žijí v povědomí, že název státu je Československo.

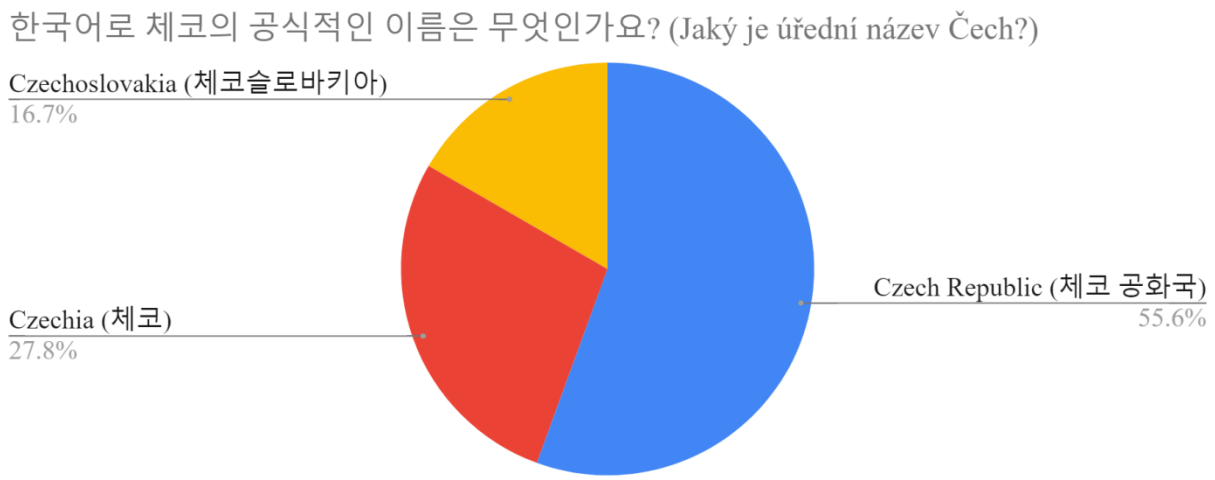

Graf k otázce č.5

Na následující otázku č.6, jaké je hlavní město Čech, správně odpověděli všichni respondenti, kromě jednoho, který uvedl Budapešť. Tato skutečnost potvrzuje vysokou popularitu Prahy v korejské společnosti. Na otázku č.7, na kolik regionů je Česko rozděleno, však 75% respondentů uvedlo, že netuší. Zbylá část dotazovaných buď hádala čísla kolem 13 - 15 regionů, což se podobá počtu provincií v Jižní Koreji, nebo uvedla provincie dvě - Česko a Slovensko. Zde je také přítomný náznak nedostatečné znalosti historie rozdělení Československa a aktuální geografie.

V otázce č.8 jsem korejské respondenty požádala, zda by mohli označit větu napsanou v českém jazyce. Předloženy byly čtyři věty v rozdílných jazycích. Věta "Jak se máš?" byla zapsána německy, česky, rusky a španělsky, aby každá obsahovala v písmu znaky charakteristické pro každý jazyk. Odpověď "Jak se máš?" vybralo správně 56% respondentů, tedy více než polovina, "Как тебя зовут?" zvolilo 22% osob, "Wie heißt du?" 17% lidí a "¿Cómo te llamas?" označilo 6% dotázaných. V otázce č.9 jsem se zajímala, zda respondenti vědí, jaký je oficiální jazyk v Čechách. Otázka byla uzavřená a nabídnuty byly čtyři možnosti - ruština, angličtina, čeština, a "československenština". Graf níže znázorňuje, že ač je nejčastější volbou čeština a angličtinu nezvolil nikdo, existuje stále přesvědčení, že se v Čechách mluví "československy".

Graf k otázce č.9

K následující otázce č.10 byly přiloženy čtyři obrázky evropských vlajek - česká, slovenská, francouzská a řecká. Respondenti dostali za úkol označit českou vlajku a úspěšní byli všichni, kromě jednoho člověka, který označil vlajku slovenskou. Pro další uzavřenou otázku č.11 byly předloženy čtyři měny: koruny, zloty, eura a dolary a dotazovaní měli označit českou měnu. Necelé tři čtvrtiny respondentů označily správnou odpověď. Další častou odpovědí bylo euro, dále zloty, dolary nevybral nikdo ani jednou.

Otázka č.12 se snažila zjistit, zda respondenti vědí, jaká náboženství jsou v Čechách nejrozšířenější. Otázka byla otevřená. Polovina respondentů uvedla římsko-katolickou církev a přibližně dvacet procent uvedlo křesťanství. Dále následovaly odpovědi jako ateismus, islám, pravoslavná církev nebo pouze "ortodoxní náboženství", zbytek dotazovaných uvedlo, že netuší. Navazující otázka č.13 zjišťovala, jaký druh státu (forma vlády) je v České republice. Otázka byla otevřená. Třetina respondentů odpověděla, že netuší, druhá třetina odvětila "demokracie", dále "republika." Na dalších pozicích následoval prezidentský systém, demokratická republika a parlamentní republika.

V otázce č.14 měli respondenti vyjmenovat státy sousedící s Českou republikou. Odpovědi byli rozličné a nelze tedy stanovit přesný výsledek, která odpověď byla nejčastější nebo správná - státy se lišily a byly různorodé. Představa Korejců o hranicích České republiky je nedostatečná, jelikož pouze tři dotázaní uvedli všechny čtyři sousední státy. Nejčastěji bylo zmíněno Německo a Rakousko, poté Slovensko a Polsko. Otázka č.15 se tázala, jaké moře má

Česko na hranicích. Dvě třetiny respondentů uvedly, že Česko na hranicích moře nemá, zbylá cca třetina uvedla, že netuší. Dvakrát byla zmíněna řeka Dunaj a bylo uvedené i Baltské, Černé a Egejské moře.

Následující část dotazníku zjišťovala v otázce č.16, kdy byla Česká republika založena. Odpovědělo pouze deset respondentů - tři uvedli správně přesné datum založení. Dále bylo dvakrát zmíněno, že Česká republika vznikla po rozpadu Sovětského svazu, anebo po oddělení Slovenska. Uvedena byla 90. léta a dvakrát středověk. Navazující otázka č.17 se snažila zjistit, zda dokážou dotázaní vyjmenovat něco z historie české nezávislosti. Přibližně polovina respondentů uvedla, že netuší. Častou odpovědí pak dále bylo, že dotázaní vědí, že byla Česká republika v minulosti komunistickou zemí. Třináctkrát bylo dále zmíněno takzvané Pražské jaro. Respondenti uvedli, že se s tímto pojmem již setkali a že vědí o jeho problematice, která je podobná korejské historii. Jeden muž napsal, že se zúčastnil výstavy o Pražském jaru a jeden dotazovaný se o problematice nezávislosti státu dozvěděl z knihy Nesnesitelná lehkost bytí od Milana Kundery. Dále jsem se v otázce č.18 dotazovala, zda mají respondenti nějaké informace o rozdělení Československa, například proč bylo rozděleno a kdy. Odpovídal stejný počet dotazovaných, jako u minulé otázky, a po zhlédnutí individuálních dotazníků bylo zjištěno, že respondenti byli stejní jako v případě předchozího dotazu. Většina jich uvedla, že pouze vědí o skutečnosti rozdělení, ale nepamatují si bližší detaily a že předpokládají, že to bylo vzájemné rozhodnutí. Dále byl zmíněn rok 1993 a dvakrát bylo jako důvod rozdělení uvedeno odlišné náboženství. Jednou byl uveden Adolf Hitler.

Otázka č. 19 zjišťovala, zda Korejci plánují či chtějí navštívit Českou republiku. Z grafu uvedeného níže vyplývá, že 87,2% respondentů by rádo do naší země zavítalo a 12,8% procent nemá zájem.

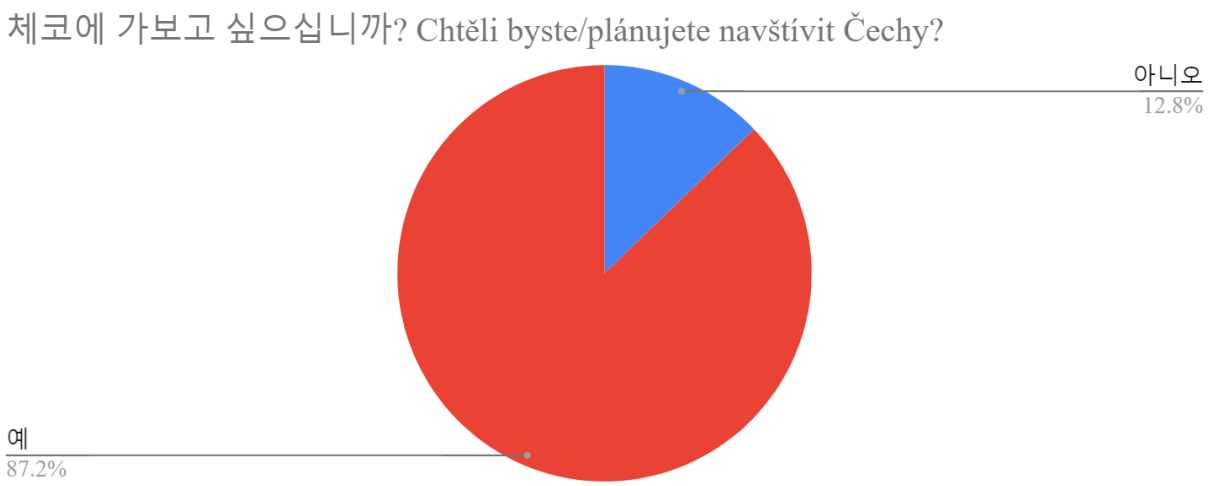

Graf k otázce č.19

V další otázce č.20 jsem požádala respondenty o zdůvodnění jejich odpovědi. Nejčastěji byla zmíněna opět Praha, dále dotázaní často uváděli, že je Česká republika krásnou a populární zemí, oblibě se těší také scenérie, architektura, gastronomie, kultura, hudba a pivo. Dále byly zmíněny příznivé ceny a trendy destinace co se týče líbánek či dovolené s přítelkyní. Pět respondentů také uvedlo, že v České republice už byli a chtěli by ji navštívit znovu. Jako pozitivum uvedli, že je v Čechách velmi rozdílné podnebí a vzduch, díky kterému se dýchá lépe než v Koreji. Svůj pobyt hodnotili kladně a sdělili, že byli šťastní a spokojení, dále je okouzlila romantika a "roztomilost" prostředí (dle jednoho respondenta byla Praha nejoblíbenějším místem skladatele W.A.Mozarta). Konkrétně byly zmíněné vánoční trhy a noční pohled z Pražského hradu. V jedné odpovědi byla uvedena zkušenost s podobností měst Praha-Budapešť-Vídeň. Jako negativum byly napsány obava z rasismu a zkušenost s nepříjemnými lidmi. Jeden dotazovaný uvedl, že korejští muži pravděpodobně nebudou v Čechách oblíbeni, jelikož bývají nižší než české ženy. Jeden respondent dokonce uvedl přísloví *"Ve scenériích Prahy se uchovává duše středověku."*

V otázce č. 21 jsem se dotazovala, jak působí Češi na Korejce v Koreji. Nejvíce odpovědí zastávalo názor, že Korejci o Češích nemají velké povědomí, nicméně byly uvedeny pozitivní vlastnosti např. "milí lidé", "atraktivní", dále neutrální pojmy jako "cizinci", "Evropané" či "blondýnky." Tato skutečnost je předpokládána, neboť v Jižní Koreji trvale žije velmi malý počet Čechů a Korejci tedy s nimi nemají žádnou osobní zkušenost. Uvádějí, že Česká republika je v

médiích prezentována, ale pouze jako romantická destinace (a nevěnuje se Čechům či jejich kultuře). Dotazovaní vyjádřili soucit s Čechy při okupaci druhé světové války a komunistickém režimu.

Otázka č. 22 se zabývá vnímáním politické spolupráce Jižní Koreje s Českou republikou. Odpovědi byly různorodé, byly zmíněny například diplomatické vztahy, ekonomická spolupráce či kulturní výměna. Respondenti uvedli korejské společnosti působící v České republice, díky čemuž předpokládají, že tyto dva státy mají dobré vztahy. V otázce č. 23 zjišťuji, zda se Korejci někdy setkali s propagací České republiky v Koreji např. po stránce ekonomické nebo kulturní. 44 procent respondentů odpovědělo, že mají zkušenost a 56% nemá žádné povědomí.

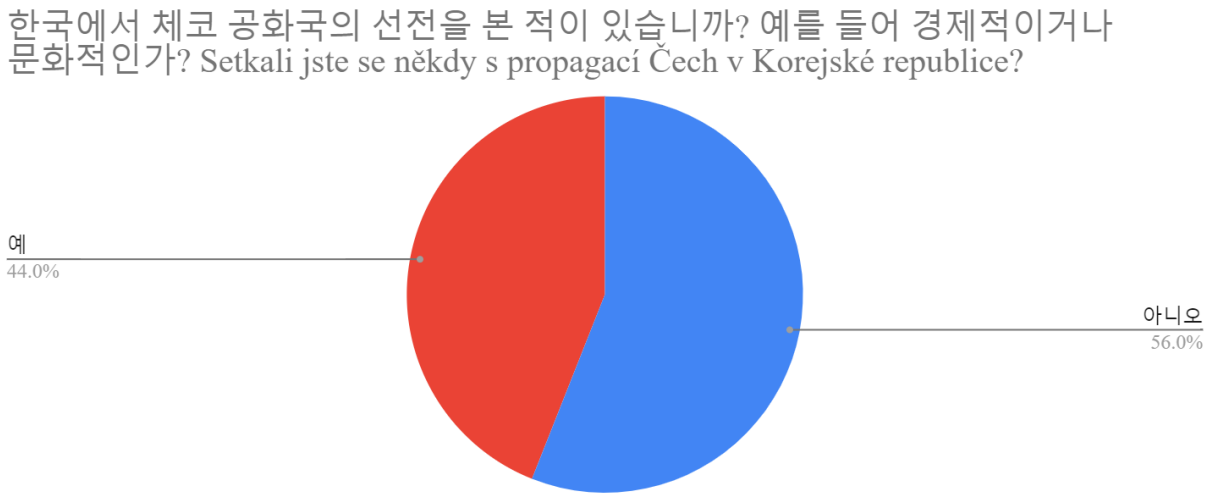

Graf pro otázku č.23

Otázka č. 24 nabízí respondentům, kteří se s propagací České republiky v Koreji setkali, tyto oblasti: tv, internet, zaměstnání, škola, přátelé a jiné. Nejčastěji dotazovaní uvedli, že jim byl stát prezentován na internetu, dále se o této zemi dozvěděli z televize nebo ve škole. Otázka č.25 se ptala, jak získávají respondenti informace o České republice. V odpovědích převládá, že nejčastějším zdrojem byl internet, konkrétně stránka Naver a dále SNS. Tento pojem v Jižní Koreji označuje sociální sítě, například Youtube, Facebook, Instagram nebo Twitter. Čtyřikrát byly zmíněné cestopisné reality show, jednou reklamní spot v metru a dále informace od kamarádů.

V otázce č.26 jsou respondenti dotazováni, zda někdy navštívili nějakou akci s českou tématikou v Koreji. Zde odpověděli kladně pouze dva respondenti z padesáti osmi dotazovaných. Z uvedeného vyplývá, že české akce jsou v Koreji ojedinělé a že o nich nemá korejská společnost povědomí. V otázce č.27 jsem oslovila respondenty, kteří v minulé otázce odpověděli kladně, zda mohou uvést nějaké podrobnosti o navštívené akci s českou tématikou. V odpovědích bylo uvedeno, že si jeden respondent povšiml korejských nápisů na českém letišti v Praze a další navštívil výstavu o české historii v Soulu. Mnozí dotazovaní uváděli Prahu jako cíl jejich pracovní nebo osobní návštěvy - obvyklé jsou třídenní pobyty Korejců v České republice. V otázce č.28 se zajímám, zda Korejci znají nějakou českou osobnost. Na grafu níže můžeme vidět, že přibližně 60% respondentů žádnou osobnost neznají a 40% znají.

Graf pro otázku č.28

V následující otázce č.29, se dotazuji respondentů, kteří uvedli, že českou osobnost znají, aby sdělili jejich oblast působnosti. Dotazovaní uváděli spíše konkrétní jména, než oblast působení. Nejčastěji byla zmíněna jména: Petr Čech, Jan Koller, Franz Kafka, Milan Kundera a Alfons Mucha.

Otázka č.30 zjišťovala, zda Korejcí umí pojmenovat některé tradiční české jídlo. Nejčastěji nebyl zmíněn pokrm, ale nápoj – pivo. Tři respondenti napsali přímo černé pivo Kozel. Hojně zmiňovaným pokrmem bylo trdlo, trdelník, či doslovně *"sladké pečivo, které vypadá jako komín."* Často uvedenými pojmy byl dále guláš a koleno, dále tatarák a řízek. Jeden dotazovaný popsal svíčkovou. Zde lze sledovat, jaké pokrmy jsou zpopularizovány a nabízeny turistům. K

otázce č.31 byly přiloženy čtyři fotografie krojů a respondenti byli dotázáni, zda dokážou označit český oděv. Na obrázcích se nacházely kroje český, skotský, německý a španělský. Až 39,7% dotazovaných označilo německý, 30,9% český, 23,5% španělský a 5,9% skotský jako český kroj.

Další otázka č.32 zjišťovala, zda si Korejci myslí, že Češi slaví Vánoce, Velikonoce nebo jiné svátky. Tři čtvrtiny respondentů odpověděly, že ano a polovina z nich uvedla příklady - Vánoce, Velikonoce, Den nezávislosti a Nový Rok. Dotazovala jsem se tedy v otázce č.33 těch respondentů, kteří odpověděli kladně, jak se v Čechách tyto významné dny slaví. Zde odpovědělo pouze osm dotazovaných. Lze tedy sledovat, že korejská společnost nemá o velmi odlišných českých tradicích povědomí. Nejčastějšími odpověďmi byly: křesťanské zvyky (přesněji např. návštěva kostela), dále festivaly, vánoční trhy, setkání s rodinou a byl zmíněn i státní svátek. Jeden respondent také napsal, že tyto svátky jsou pravděpodobně stejné po celé Evropě.

Poslední část dotazníku se věnovala konkrétním pojmům a jménům, které často charakterizují českou kulturu. Respondenti byli v otázce č.34 a č.35 dotázáni, jestli vědí, kdo je Petr Čech nebo Jaromír Jágr. Petra Čecha jako brankáře správně odpovědělo deset respondentů, jako fotbalistu tři, zbytek netušil, o koho se jedná. Jaromír Jágr se v Koreji těší menší popularitě, jelikož správně určili jeho pole působnosti pouze dva lidé. U otázky č.36, která zjišťuje co nebo kdo je Škoda, byla úspěšnost 50%. U otázky č.37, co je to Pilsner, bylo devadesát procent odpovědí správných. Tato skutečnost byla předpokládána, jelikož se toto pivo v Jižní Koreji prodává. K otázce č.38 o Václavu Havlovi byla přiložena i prezidentova fotografie. Správně odpověděli pouze tři lidé. Při vyhodnocení individuálních dotazníků bylo zjištěno, že se jednalo o respondenty, kteří uvedli, že jim je 40+let. Poslední otázku č.39, co je to guláš, zodpovědělo devadesát procent respondentů správně a většina z nich uvedla i detaily, jako např. přísady, vzhled, nebo kde se s pokrmem setkali. Jeden dotazovaný správně uvedl, že guláš není přímo české tradiční jídlo, i když se v Praze turistům hojně nabízí.

7.3 Prezentace závěru zkoumání

Dodnes je Jižní Korea charakterizována ve spojitosti se sousední diktátorskou Severní Koreou a historickými událostmi. V důsledku mezikorejského dialogu a vzájemného napětí existuje negativní pohled české společnosti na Jižní Koreu a někdy i záměna obou států. Česká společnost nevnímá Jižní Koreu jako zajímavou destinaci v oblasti turismu pro svou

geografickou vzdálenost, z hlediska finanční nedostupnosti a rozdílnosti kultury, do které patří i jazyk. Pozitivní názor mají však Češi na korejské technologie či gastronomii. Vzdálenost hraje taky roli v míře informovanosti. V České republice se často vytváří stereotyp, kdy je Jižní Korea vnímána výhradně jako země technologií. Je samozřejmé, že Evropa a její státy, jako naše bydliště, budou hlavním okruhem našeho a mediálního zájmu a budou tedy o nich nejvíce a nejrychleji dostupné informace. Vzhledem k tomu, že Korejská republika není propagována nebo prezentována jako tip na turistickou destinaci nebo jako partner České republiky, dá se nízké povědomí předpokládat právě díky těmto faktorům.

V Koreji má Česká republika dobrou pověst a Korejci nahlížejí na Českou republiku kladně. Hlavním bodem, který reprezentuje Českou republiku, je zajisté Praha. Hlavní město je nejpopulárnějším prvkem, středem zájmu a častým důvodem návštěvy země. Korejci jsou v porovnání s Čechy o naší zemi obecně více informováni a Česká republika je z dat dotazníku vnímána jako atraktivní romantická destinace v centru Evropy i přes svou geografickou vzdálenost. Tvoří a reprodukuje se tedy stereotyp, že Česká republika je pouze turistickou zemí. Svoji roli hrají média jako např. film či televizní seriály, které se v Čechách natáčejí a představují zemi. Korejci znají i další česká města či památky, ale konkrétní události české historie již nejsou tak známé. Na Čechy Korejci nahlížejí kladně, ale nemají s nimi osobní zkušenost, jelikož obyvatel české národnosti žije na území Jižní Koreje velmi málo. Individuální kontakty jsou velmi důležitou součástí vzájemného poznání a transkulturního dialogu. Nicméně jedinec samozřejmě nereprezentuje celou společnost, národ či kulturu. Je zapotřebí se vyvarovat tvoření kolektivních stereotypů, které definují celý národ či etnikum. Každý člověk je originální osobnost s individuálními zkušenostmi. Individualita se také váže ke snaze o poznání jiné kultury, edukaci, toleranci rozdílů a podobností a ochotě komunikovat mezi národy a nediskriminovat odlišnou skupinu obyvatel.

Zde můžeme také pozorovat takzvanou teorii ledovce. Ač dvě společnosti mají základní povědomí o některých skutečnostech či pojmech týkajících se kultury státu, ve skutečnosti jsou pouze špičkou velkého ledovce, jehož velké procento se schovává pod hladinou. Největší část ledovce není na první pohled zřejmá, ale je velmi důležitou bází celé kultury, na které závisí hlubší poznání.[72] Ve výzkumu se objevil názor respondentů, že evropské či asijské kultury jsou stejné. Existují sice určité mezikulturní podobnosti, ale společnosti, jak evropské tak asijské,

[72] ROTHLAUF, Jürgen. *A Global View on Intercultural Management: Challenges in a Globalized World*. Berlin/Munich/Boston: De Gruyter Oldenbourg, 2014, s. 26. ISBN 978-3-11-040062-5.

nelze charakterizovat pouze několika dominantními či společnými znaky. Při porovnávání odlišností evropské a asijské kultury by se také nemělo pouze věnovat zviditelnění kulturních odlišností, jelikož každá kultura má stejnou hodnotu. Díky transkulturnímu dialogu můžeme také poznat sami sebe a vlastní kulturu. Poznání jiné identity a následný dialog napomáhá k našemu obohacení a odkrytí identity vlastní a identity naší společnosti.

Závěr

Cílem mé práce bylo představit kulturní prostředí Jižní Koreje, dále vztahy tohoto státu s Českou republikou a možnosti transkulturního dialogu. V teoretické části jsem představila historii a kulturu Jižní Koreje. Dále byla popsána historie vztahů Jižní Koreje a České republiky, prezentace Jižní Koreje v našich médiích a povědomí Čechů o korejském národu. Čerpala jsem z literatury, akademických prací i internetových článků, které se tomuto tématu věnují. V návaznosti na teoretickou část byla vypracována část praktická. Výsledky nashromážděných poznatků byly ověřené vlastním dotazníkovým šetřením provedeným v české i korejské společnosti. Povedlo se ověřit teoretické předpoklady z literatury a jiných zdrojů v praxi. Výsledek dotazníkového šetření samozřejmě není možné generalizovat na celou společnost, jelikož bylo zkompletováno pouze několik desítek odpovědí. Obecným výsledkem však bylo, že povědomí Čechů o Jižní Koreji je velice nízké (a naopak). Jedná se tedy o kvalitativně odlišné informace Čechů o Jižní Koreji a Korejců o České republice.

Česká a korejská společnost pochopitelně nemá informace ohledně mezinárodní spolupráce, nicméně obě strany vidí tento vztah jako pozitivní. O kultuře či populárních osobnostech jednotlivých států také v obou zemích není příliš velké povědomí. Česká republika a Jižní Korea spolupracují na mezinárodní politické úrovni a udržují dobré vztahy. Jižní Korea je významným zahraničním obchodním partnerem, se kterým Česká republika projevila a dále projevuje zájem o budoucí partnerství. Obě strany mají rozhodně co nabídnout, jak už v oboru diplomacie, průmyslu, techniky, ale také kultury. Právě znalost kultury, historie a etikety je přínosná pro vztahy na jakékoliv úrovni. V Evropě je kultura silně ovlivněna amerikanizací, ale v posledních letech se do povědomí společnosti dostávají i prvky korejské moderní kultury, konkrétně Halju. Rozkvět této subkultury je nyní hlavním důvodem, proč mají Češi zájem o Koreu. Dalším specifickým prvkem je jazyk, který usnadňuje komunikaci a vzájemné pochopení. Korejský jazyk je unikátní a v budoucnu bude ještě více přínosný a užitečný pro mezinárodní vztahy. Znalost anglického jazyka totiž v budoucnu nebude mít tak velký význam, jaký má nyní.

Lze říci, že česká společnost má v posledním desetiletí stále vyšší zájem o studium koreanistiky a korejštiny. V České republice existují instituce, které zde představují korejskou kulturu a nabízí studium koreanistiky a korejského jazyka. Také se zde podporuje informovanost o Jižní Koreji, šíří se zde pochopení a respekt k Jihokorejcům, i když jen ojediněle. Ve veřejných

knihovnách je sice dostupných pouze několik publikací o Jižní Koreji či Korejském poloostrově, nicméně různá sdružení organizují kulturní, společenské či vzdělávací akce jako např. přednášky, festivaly, koncerty, promítání či soutěže, které pomáhají ke zvýšení povědomí o korejské kultuře.

Česká a korejská kultura nejsou v přímém kontaktu díky velké geografické vzdálenosti a homogenní národnostní struktuře států. Můžeme konstatovat, že Češi a Korejci nejsou členy multikulturního společenství. Každému jednotlivci se tak nabízí volba, jak nahlížet na protější společnost. Dotyčná osoba může danou skupinu například ignorovat, nebo se naopak o ní může více informovat, podporovat ji, ale může ji i hanit. Větší informovanost slibuje do budoucna posun v oblasti transkulturního dialogu a může také ovlivnit šíření negativních stereotypů či rasistických postojů. Z výzkumného šetření můžeme konstatovat, že vytváření stereotypů skrze nedostatečnou informovanost a málo zkušeností mezi oběma zeměmi má stále negativní dopad na transkulturní dialog. Popularizací korejské kultury v Čechách a naopak lze tedy napomoci ke změně situace a ovlivnit transkulturní komunikaci mezi těmito dvěma státy.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje - literatura

BAREŠOVÁ, Ivona (ed).. *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. ISBN 978-80-244-2645-7.

BOBE, Crehan. *A Review of the S&T Agreement between the European Union and the Republic of Korea*. Brussels: European Commission, 2012. ISBN 978-92-79-28759-6.

COWAN, Douglas E., BROMLEY, David G. a Zdeněk VOJTÍŠEK (ed.). *Sekty a nová náboženství*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3163-6

DEVITO, Joseph A. *Základy mezilidské komunikace.* Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2018-0.

ECKERT, Carter J. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-411-4.

FISCHER, Jan. *Česko-korejské obchodní a kulturní vztahy* [online]. Praha, 2016 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/nai3py/. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze.

HAVLOVÁ, Radka. *Kulturní pluralita současného světa II*. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-0987-3.

HRBKOVÁ, Romana. *Mediální obraz Severní a Jižní Koreje ve vybraných českých internetových médiích* [online]. Ostrava, 2015 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: https://theses.cz/id/ytcevt/. Diplomová práce. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava. Ekonomická fakulta.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Korea, země hledící do budoucnosti*. Praha: Fraus, 2015. Bez ISBN.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam. *V Koreji se Korejcům nevyhneme*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 978-80-7422-010-4.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019. ISBN 978-80-85845-85-3

MARINESCU, Valentina. *The Global Impact of South Korean Popular Culture: Hallyu Unbound*. Lexington Books, 2016. ISBN 978-14-98-50461-4

Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Zpráva o zahraniční politice České republiky 2010*. Praha, 2011. ISBN: 978-80-86345-99-4.

MURPHY, Robert F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2004. ISBN 978-80-86429-25-0.

NGUYENOVÁ, Lan Anh. *Příjezdový cestovní ruch z Koreje do České republiky* [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: https://theses.cz/id/mc38bj/ . Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze.

PARK, Jeannie J. *Pozdrav z Koreje*. Praha: Jan Krigl, 1999. ISBN 80-902045-4-6.

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-885-6.

PUCEK, Vladimír. *Dějiny koreanistiky: vznik a rozvoj koreanistiky v Československu/České republice a její přínos k prohloubení vzájemných vztahů s Koreou*. Praha: Ústav Dálného východu, 2015. ISBN 978-80-260-7880-7.

ROTHLAUF, Jürgen. *A Global View on Intercultural Management: Challenges in a Globalized World*. Berlin/Munich/Boston: De Gruyter, 2014. ISBN 978-3-11-040062-5.

ROUPCOVÁ, Michaela. *Fenomén jihokorejské kulturní vlny v kontextu globalizace* [online]. Praha, 2015 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/gmzxjo/. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze.

SAVADA, Andrea Matles a William SHAW. *South Korea: a country study*. Washington: Federal Research Division, Library of Congress, 1992. ISBN 0-844-0736-4.

SOKOLÍČKOVÁ, Zdenka. *Výzvy pro transkulturní komunikaci*. Ostrava: Moravapress, 2014. ISBN 978-80-87853-22-1.

TOMÁŠEK, Michal. *Právní systémy Dálného východu*. Praha: Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-3381-7.

UNESCO. *Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue: World Reports series*. Paříž: United Nations Educational, Cultural and Scientific Organization, 2009. ISBN 978-92-3-104077-1.

VONDROVÁ, Hana. *Česká republika jako turistická destinace pro turisty z Korejské republiky* [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://theses.cz/id/zjoihq/. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta.

Elektronické zdroje - webové články

ALDA, Kristina. South Korea has “Lovers in Prague”. In: *Czech Film Commision* [online]. 2005, [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: https://filmcommission.cz/south-korea-has-lovers-in-prague/

CIGÁNKOVÁ, Simona. Ministr kultury podepsal Memorandum o porozumění s Korejskou republikou. In: *KDU-ČSL* [online]. 2015 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://www.kdu.cz/aktualne/archiv/2015/ministr-kultury-podepsal-memorandum-o-porozumeni-s

CIGÁNKOVÁ, Simona. Ministr kultury přijal velvyslance Korejské republiky. In: *Ministerstvo Kultury* [online]. 2018 [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/ministr-kultury-prijal-velvyslance-korejske-republiky-4-cs2971.html

Czech Girls' Generation's 'Tell Me Your Wish~' (K-Pop World Festival). In: *Newsen Media* [online]. 2012 [cit. 2020-04-23]. Dostupné z: https://m.newsen.com/news_view.php?uid=201210282256142610#_enliple

Democracy in South Korea. In: *National Museum of Korean Contemporary History* [online]. [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: https://www.much.go.kr/en/contents.do?fid=03&cid=03_9

DVOŘÁKOVÁ, Marína, VACKOVÁ, Martina. Mladí Češi dostanou možnost poznat korejskou pracovní kulturu. In: *IRozhlas.cz* [online]. 2012 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/mladi-cesi-dostanou-moznost-poznat-korejskou-pracovni-kulturu_201201170942_mdvorakova

KIM, Sejeong. Culture, Commerce Equally Important. In: *The Korea Times* [online]. 2008 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: http://koreatimes.co.kr/www/news/nation/2008/09/113_31813.html

Korejsko-české vztahy. In: *Velvyslanectví Korejské republiky v České republice* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-05-25]. Dostupné z: http://overseas.mofa.go.kr/cz-cs/wpge/m_8969/contents.do

Kulturní a školská spolupráce. In: *Velvyslanectví České republiky v Soulu* [online]. 2020 [cit. 2020-04-23]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/seoul/cz/uzitecne_odkazy/kulturni_a_skolska_spoluprace.html

Little Praha in Seoul. In: *Castle Praha* [online]. 2020 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: http://www.castlepraha.co.kr/new/home/eng/page1.php

MAN, Vojtěch. Poletíte do Koreje? Otázky a odpovědi pro fanoušky českých olympioniků. In: *IRozhlas.cz* [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/zimni-sporty/poletime-do-koreje-otazky-a-odpovedi-pro-fanousky-ceskych-olympioniku_1710090700_vman

MICHL, Petr. Po Milencích v Praze korejská TV natáčí v ČR další seriál. In: *FOCUS agency, s.r.o* [online]. 2017 [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: https://www.focus-age.cz/m-journal/aktuality/po-milencich-v-praze-korejska-tv-nataci-v-cr-dalsi-serial__s288x13163.html

Naše historie. In: *Česko-korejská společnost* [online]. 2020 [cit. 2020-04-23]. Dostupné z: http://www.cks-korea.cz/historie/

NOVOTNÁ, Petra. Co navštívit v Jižní Koreji? Na výběr jsou moderní stavby i památky UNESCO. In: *Novinky.cz* [online]. 2010 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/cestovani/exotika-a-amerika/clanek/co-navstivit-v-jizni-koreji-na-vyber-jsou-moderni-stavby-i-pamatky-unesco-22122

OLŠA, Jaroslav, Jr. Česko-(jiho)korejské filmové vztahy. In: *Jižní Korea* [online]. 2010 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: http://zpravy.jiznikorea.eu/post/filmove-vztahy.aspx

OLŠA, Jaroslav. Vztahy bývalého Československa a Korejské republiky: Historické kontakty. In: *Velvyslanectví České republiky v Soulu* [online]. 2011 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/seoul/cz/vzajemne_vztahy/historicke_kontakty/vztahy_byvaleho_ceskoslovenska_a.html

O nás. In: *CZECH CENTRE* [online]. 2020 [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: http://seoul.czechcentres.cz/cs/cs/o-nas/

PECHÁČKOVÁ, Alena, ed. Korejci si na tmavé pivo sypou skořici, to milují, říká Češka. In: *Lidovky.cz* [online]. 2018 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/cestovani/aktuality/korejci-si-na-tmave-pivo-sypu-skorici-to-miluji-rika-ceska.A180122_130556_aktuality_ape

Prohlášení ČEA a KMS k činnosti hnutí Sinčchondži pod značkou Global Christian Leadership. In: *Česká evangelikální aliance* [online]. 2018 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: http://www.ea.cz/clanky/190/detail

Ředitelství služby cizinecké policie. *Cizinci podle kategorií pobytu, pohlaví a občanství k 31. 12. 2019* [online]. 2019 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/27914491/1912_c01t14.pdf/a605af11-fd96-4432-b535-bb2201334264?version=1.0

Religion. In: *Korea.net: The official website of the Republic of Korea* [online]. 2020 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: http://www.korea.net/AboutKorea/Korean-Life/Religion

SCHOEFTHALER, Traugott. What Went Wrong with the Dialogue between Cultures?: Cultural Relations Crisis. In: *Qantara.de* [online]. 2006 [cit. 2020-06-13]. Dostupné z: https://en.qantara.de/content/cultural-relations-crisis-what-went-wrong-with-the-dialogue-between-cultures

South Korea's presidential scandal. In: *BBC NEWS* [online]. 2018 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world-asia-37971085

TATLOW, Didi Kirsten. Europeans Still Learning About Asia. In: The New York Times [online]. 2012 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: https://www.nytimes.com/2012/08/09/world/asia/09iht-letter09.html

Úvodní slovo velvyslance. In: *Velvyslanectví Korejské republiky v České republice* [online]. 2020 [cit. 2020-03-28]. Dostupné z: http://overseas.mofa.go.kr/cz-cs/wpge/m_8954/contents.do

Příloha - Dotazníkové šetření

Dobrý den,
jmenuji se Eva Pospíchalová a jsem studentkou na pedagogické fakultě Univerzity v Hradci Králové. Ráda bych Vás požádala o několik minut Vašeho času k zodpovězení otázek ohledně povědomí o Jižní Koreji v naší společnosti. Na otázky prosím odpovídejte slovy či větami podle Vašeho uvážení a upřímně - odpovědi budou sloužit pouze k vypracování bakalářské práce.
Děkuji Vám za ochotu a za Váš čas.

1. Prosím uveďte Váš věk

0-18 / 18-40 / 40+

2. Prosím uveďte Vaše pohlaví

muž / žena / jiné+nechci uvést

3. Co si pod pojmem Jižní Korea představujete?

4. Co je podle Vás na Jižní Koreji nejvíc atraktivní?

5. Jaký je celý úřední název Jižní Koreje?

- Korejská republika
- Jižní Korea
- Demokratická republika Korea
- Korejská lidově-demokratická republika

6. Jižní Korea je:

- ostrov
- poloostrov
- vnitrozemský stát

7. Uveďte kolik států, kromě Severní Koreje, sousedí s Jižní Koreou?

8. Jaký druh státu je Jižní Korea? (Jaká je zde forma vlády?)

- diktatura
- republika
- monarchie
- totalitarismus

9. V jakém roce Jižní Korea zavedla demokracii?

10. Kdo je Pak Kun-hje?

11. Jaké je hlavní město Jižní Koreje?

- Tokyo
- Peking
- Soul
- Pchjongjang

12. Dokážete rozeznat vlajku Jižní Koreje?

-
-
-
- 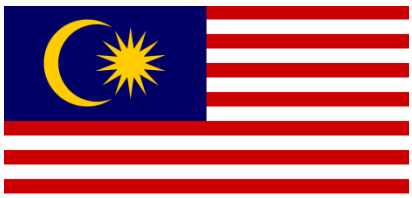

13. Dokážete rozeznat korejské písmo?

- 조선글
  한글
- アイウエオ
  アイウエオ
- ราชอาณาจักรไทย

14. Víte, kdy vzniklo korejské písmo? Jaké písmo se na korejském území používalo před vznikem korejského písma?

15. Víte, jakou měnou se platí v Koreji?
- won
- juan
- ringgit

16. Dokážete vyjmenovat něco z Korejské historie?

17. Jaké jsou rozdíly mezi Jižní a Severní Koreou?

18. Víte důvod, proč byly Severní a Jižní Korea rozděleny?

19. Dokážete napsat fakta o Korejské válce?

20. V jakém roce byla v Jižní Koreji zrušena povinná vojenská služba?

21. Co znamená pojem Asijští tygři?

22. Chtěli byste/plánujete navštívit Jižní Koreu?
- ano
- ne

23. – pokud ano, proč? – pokud ne, co Vás odrazuje?

24. Jak na Vás působí Korejci v České republice?

25. Jak vnímáte politickou spolupráci Jižní Koreje s Českou republikou?

26. Setkali jste se někdy s propagací Koreje v České republice po stránce např. ekonomické nebo kulturní?

- ano
- ne

27. Jestli ano, kde jste se s ní setkal?

- tv
- internet
- zaměstnání
- škola
- přátelé
- jiné

28. Jak/odkud získáváte informace o Jižní Koreji?

29. Znáte nějaké korejské osobnosti?

- ano
- ne

30. – pokud ano, jaká je jejich oblast působnosti?

31. Víte, co znamená slovo “gangnam” v populární skladbě Gangnam Style?

- tanec
- čtvrť
- pokrm
- město

32. Co je korejský národní sport?

- karate
- sumo
- taekwondo
- judo

33. V jakých městech se konaly Olympijské hry na území Jižní Koreje?

34. Dokážete pojmenovat národní zvíře Jižní Koreje?

35. Dokážete označit tradiční korejský oděv?

-
-

-

36. Uměli byste označit obrázek s tradičním korejským jídlem?

-
-

-
-

37. Dokážete vyjmenovat některé korejské firmy?

38. Co je to kimči?

39. Co je to sewol?

40. Kdo byl Son-mjong Mun?

41. Co je to DMZ?

42. Co je to Čedžu (Jeju)?

43. Co je to hangul?

Děkuji za Vaše odpovědi.

안녕하세요,
제 이름은 Eva Pospichalova입니다. 저는 체코의 흐라데츠크랄로베대 교육학과 학생입니다. 잠깐 시간을 내주시고 몇 가지 질문에 답변 부탁드려도 될까요? 체코 문화에 대한 한국인의 인식에 관한 짧은 답변을 부탁드리겠습니다. 이 질문에 정직하게 답변 해주세요. 익명으로 처리되며 결과는 학사 논문에 사용됩니다.

시간 내주시고 도와주셔서 정말 감사드립니다.

1. 생년월일
○ 0-18
○ 18-40
○ 40+

2. 성별
○ 남
○ 여
○ -

3. 체코라는 용어와 관련하여 어떤 생각이 드세요?

4. 체코에서 가장 매력적인 것은 무엇입니까?

5. 한국어로 체코의 공식적인 이름은 무엇인가요?
□ 체코
□ 체코슬로바키아
□ 체코 공화국
□ 체코 사람

6. 체코의 수도는 어디입니까?

7. 체코는 몇 개의 지역으로 나누어져 있습니까?

8. 어떤것이 체코어인지 구별이 가능 하십니까?

□ Wie heißt du?

□ Jak se máš?

□ Как тебя зовут?

□ ¿Cómo te llamas?

9. 체코의 공식 언어는 무엇입니까?

□ 러시아어

□ 영어

□ 체코

□ 체코슬로바키아어

10. 체코 국기를 알아볼 수 있습니까?

□

□ 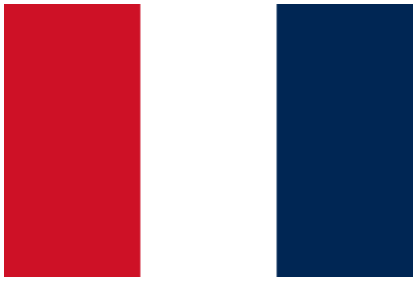

□

□

11. 체코의 통화가 무엇인지 아십니까?

□ 유로(euro)

□ 달러(dollar)

□ 즐로티(zloty)

□ 코루나(koruna)

12. 어떤 종교가 가장 보편적인지 알고 있습니까?

13. 현재 체코는 어떤 유형의 정부입니까?

14. 체코 주변 국가들의 이름을 알고 계십니까?

15. 체코 국경에 무슨 바다가 있습니까?

16. 체코가 언제 만들어 졌는지 알고 있습니까?

17. 프라하의 봄, 벨벳 혁명 또는 체코 독립 역사에 대해 일반적으로 알고있는 것이

있습니까?

18. 체코와 슬로바키아의 분리에 대한 알고 있습니까? (언제, 왜...)

19. 체코에 가보고 싶으십니까?

□ 예

□ 아니요

20. 위 질문에 "예" 라고 답하셨다면 이유를 적어주요 / 위 질문에 "아니요" 라고 답하셨다면 이유를 적어주요

21. 한국에서 체코에 대한 생각이 어떤지 써주세요?

22. 체코와 한국의 정치적 파트너십은 무엇이라고 생각하십니까?

23. 한국에서 체코 공화국의 선전을 본 적이 있습니까? 예를 들어 경제적이거나 문화적인가?

□ 예

□ 아니요

24. 위 칠문에 "예"라고 답하셨다면 어디입니까?

□ TV

□ 인터넷

□ 직장

□ 학교

□ 친구

□ 기타

25. 체코에 대한 정보는 어떻게/ 어디서 받으십니까?

26. 한국에서 체코와 관련된 이벤트의 방문 하신적이 있습니까?

□ 예

□ 아니요

27. 방문하셨다면 더 자세히 작성하십시오.

28. 체코 유명인을 아십니까?

□ 예

□ 아니요

29. 알고계신다면 이 사람은 무엇을 하고 있습니까?

30. 전통적인 체코 음식이나 음료의 이름을 알고 계십니까?

31. 체코 전통 복을 선택할 수 있습니까?

□

□

□

□

32. 체코 사람들은 크리스마스, 부활절 또는 다른 중요한 날을 축하합니까?

33. 축하한다면 어떻게 축하하는지를 적어주세요

34. 페트르 체흐(Petr Čech)은 누구입니까??

35. 야르오미르 야그르(Jaromír Jágr)은 누구입니까??

36. 스코다(Škoda)는 무엇입니까??

37. 필스너 란 무엇입니까??

38. 바츨라프 하벨(Václav Havel)은 누구입니까??

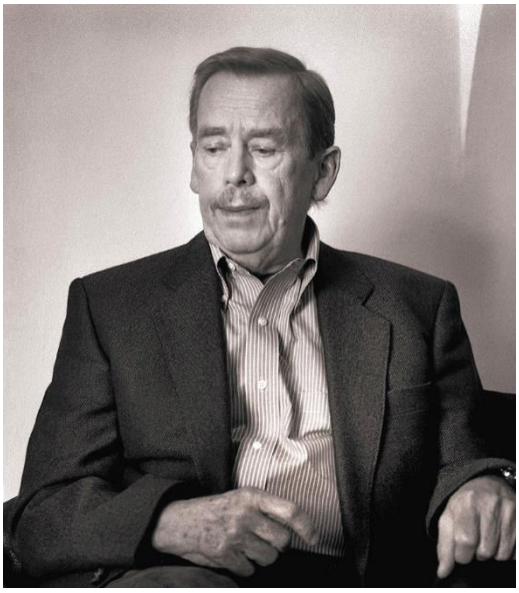

39. 굴라시(goulash)는 무엇입니까?

시간 내주시고 도와주셔서 정말 감사드립니다.

thanks to 정머희 for korean correction